

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitótér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, július 17.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Az aradi botrány.
Bosznia új vasutja.
Utazás egy kitérítés körül.
Az igazságügyminiszter az aradi botrányról.
Lefokozott katonatiszt.
Szellők Lipcsébe mennek.
Gyilkossági merénylet egy francia miniszter ellen.
A tiszti kard és az adóság.
A cár nem tüntet.
Tárca: Az ajándék. Irta: A. Hedenstjerna.
Csarnok: János. Irta: Móra István.

Az aradi botrány.

Arad, július 16.

A Szelle-ügyből *Kormos-ügy* lett, a Szelle-hajzából *Kormos-hajza*. A nyilvánosság nagy gyuró-deszkáján átfarmáltak a mi specialisan helyi botrányunkat országos skandalummá, úgy, hogy az ügy mostani alakjában szinte háttérbe szorul az, aki megindította és ördögi mozgatója volt az egész kavarodásnak: a *hirhedt aradi fiskális*.

Megvagyunk győződve, hogy *Szelle* ur meglegedetten dörzsöli kezét a dolog illetén fordultával és teljes mértékben élvezi a lelketlen emberek gyönyörűségét, látván, hogy mások is belekerültek a veszedelembé, nemcsak ő. Sőt a mai napon konstatálni tudta *Szelle* azt, hogy voltaképpen nem ő áll már a színpad előtt, hanem egy előkelő állású közhivatalnok, aki azért is érdekes, mert méltó-

ságos, azért is, mert új. Holnap, vagy holnapután megfogja emészteni a százfogu szörnyeteg őt is, és talán egy másik, egy harmadik embert tarol le kiméletlenül az örökké éhes hirhalál.

Nekünk, akik a napiesemények kronikásai vagyunk, szomorú szerep jut e nagy haláljárványban: mi végezzük a temetést. Csak hogy ennek a temetésnek főrendezője a *közvélemény*.

Ez a közvélemény pedig nem dobta még az utolsó hantot *Szelle* Józsefre. Mert a legmagasabb ítélő-forum: a száz-
ezrek szava nem fogad el pénzen vásárolt információkat, nem állít ki váltót, nem köt kölcsön-ügyleteket, tartozásait nem tagadja hamis esküvel, követeléseket nem gyárt bérelt tanúk útján; ügynökei sincsenek, kik hálójába kerítsék a gyanutlan embert, hogy aztán megfojtsa, mint a pecér a beteg ebet.

Nem. A közvélemény, úgy szólván, egyetlen foruma az emberi igazságszolgáltatásnak, ahol még nem jár szennyes lábbal a feneketlen mélységű romlottság, s ahol az ítéletet nem haszontelenségéből hozzák. A közvélemény szava szent.

És ennek még van mondani valója *Szelle* Józsefhez.

Mert attól a közhivatalnoktól, aki az igazságszolgáltatás pártatlanságába vetett hitet megingatta ebben az országban, rövidesen megfogják tisztítani a törvény házát, és nem lesz senki, aki védelmezni próbálná a bírót, ha ára volt nála az ítéletnek. De van nekünk egy nagy bünö-

sünk Aradon, akinek nincs felettes hatósága, mely felelősségre vonja őt; akinek nyugdíját nem fenyegeti veszély, ha rábizonyítják vétkeit: de aki igenis újra rátapad, mint mérges nadály e városra, ha fölszabadul valamiképp a közhangulat sujtó keze alól.

Azért emeljük fel tiltakozó szavunkat az áramlat ellen, mely ezt a grandiozus botrányt el akarja terelni a *Szelle* József fejről, hogy azokéra zudítsa, kik a maguk szegénysége mellett, első sorban a hirhedt aradi fiskális galád műveleteinek lettek áldozatai. *Kormos* Adolfnak nagy bűnei lehetnek, de e nagy bűnöknek magyarázatát — ha nem is mentségét — megadja az, hogy a magas ranghoz nem nyújtja a magas módot is a kuriai bíró fizetése.

De a *Szelle* bűnlajstromának nincs magyarázata. Százvezreket őrizett *Wertheim* szekrényében, de az emberek elpusztítására használta fel a pénz hatalmát. A *Kormos* Adolf esete bizonyítja hogy azok veszték el legbiztosabban a keze nyomán, akik szivességet tettek vele. A köztudatba belevitte, iskolájával megcsinálta, hogy a tisztességes ügyvédek Aradon sikereiben mögötte maradtak a tisztességteleneknek. Az ő vétkei alól nincs feloldás, bűnei alól nincs megtisztulás.

Nekünk aradiaknak *Szelle* József a mi lidércünk.

Ha egy virágillatos nyári napon szekerek gördülnek a modern sziklavár elé,

TÁRCA.

Az ajándék.

Irta: A. Hedenstjerna.

A Strömbom-család boldogan s meglegedetten éldegéltj de még sem voltak annyira boldogok, mint eljegyzésük ideje alatt. Nem is csoda. A felesége annyira jutott, hogy férje évente 150 márkát füstölt el, a férj pedig feleségével együtt egy nagynénit is kapott, aki havonta 10 márkájába került. Szerény jövedelmük nem engedte meg, hogy lakásukat fényűzős rendezhették volna be. A szalonban levő székek s pamlag csak szénával voltak tömve. Egy szóval nem valami csillogó jólét uralkodott a Strömbom-család otthonában. — Megették egyszerű ebédjüket, vacsorájukat, eleget ettek mindenből, de nem bánták volna, ha az ebéd vagy vacsora után valami sütemény vagy más nyalánkság került volna az asztalra.

Két gyermekük volt, akik egy cseppet sem voltak piszkosabbak, mint más hasonló korbéli gyermek. Ha valaki látogatásukra jött, a papa a szalon ajtajáig ment elébe. A mama gyorsan kézen fogta az apróságokat, bevezette őket a konyhába, egy-kettő lemosta róluk a piszkot, rendbehozta kocós hajukat, ezalatt az idő alatt a papa diskurált a vendégekkel, amikor megnyílt az ajtó s belépett a mama, skét oldalt a még vizes hajú apróságok.

Igy élték napjaikat, de az Isten nem akarta, hogy ez a boldognak mondható családi élet sokáig így tarson s egy napon Lujza tanti jött látogatásukra.

Lujza tanti egy öreg, szögletes arcú, szivós asszonyság volt, korára nézve hetvenéves, ajkai kiszáradtak s lustán tapadtak egymásra, szemei szintelenek voltak; Lujza tanti azért szeretett élni.

Hét héten edesítette meg Strömbomék életét, ennyi ideig maradt náluk s amikor elbucsuzott tőlük, megígérte nekik, hogy egy szép ajándékkal fogja viszonzni vendégszeretüket. A hetedik hét után egy tönkrement grófnál nagy árverés volt, ahol egy trumeau is volt eladó, 450 márká volt a kikiáltási ára, de 47 márkáért adták oda, ezt a trumeaut vette meg Lujza tanti s meghagyta, hogy vigyék Strömbomékhoz. Másnap elutazott.

Strömbomék egy cselédet tortottak, Strömbomné asszony maga végezte a teendőit, a gyerekeket rendszeren magukra hagyta s csak akkor lépett közbe, ha isszonyu sivalkodás között egymást cibálták, vagy a tintát a szőnyegen végigöntötték.

Amikor azonban Lujza nagynéne a házba került, Strömbom azt az ajánlatot tette nejjének, hogy célszerű volna, ha még egy kis cselédleányt vennének a házba. Strömbom eme elhatározására az adta meg a gondolatot, hogy egy szép napon az apróságok nagyon megvető szemmel nézegették a diszes trumeaut

s fadarabokkal akarták megdöngetni, tehát a gyermeket kordába kell tartani, és ez volt a jelszó.

Es úgy is történt. Néhány nap mulva megjött a kis cselédleány. A következő nap Strömbomné asszony hirtelen rosszul lett, isszonyu fejfőrcsök kintáltak, pamlagjára vetette magát s Hoffmann-cseppeket kért. Azt hajtogatta, — hogy mindjárt meg fog halni Vége van.

Strömbom hosszas s gyengéd kérdezősködése után meggyőződött, hogy a baj oka a tintafoltos, kopott szőnyegben rejlik, amely sehogysem áll összhangon Lujza tanti fényes trumeaujával. Olyan fényes butordarab csakis egy puha perzsaszőnyeghez illik.

Strömbom sóhajtott egyet, azután 275 márkát vett ki a takarékból (a gyerek pénzből) s nemsokára puha, új szőnyeg fedte Strömbomék szalonját.

— Édes tubicám — mondta másnap egyik barátjának Strömbomné asszonynak — milyen szép lett a szalonod, mondhatnám elegáns. De milyen szép lenne, ha egy ujdívatú csillár volna benne, amelyben sok szál gyertya égne s fényét a drága trumeaura vetné.

Nyolc nap mulva meg volt a csillár, amelyet hitelre vettek.

Strömbomnak nagy érzéke volt a szép iránt, valahányszor szalonjába lépett, boldog mosoly vonult el ajakán.

s felrakják rájuk az ezeket érő drágaságokat, a félemelet magasságu Wertheimszekerényeket, a hangszerkiállításból maradt zongorákat, még meg nem nevezett előkelő urak bizalmas levelezéseit, és végül felülnek a szekerekre Szelleék maguk is, hogy elköltözve e városból, új életet kezdjenek valahol százmért földnyire innét: akkor rátaposunk a tollra, mely leírta valaha a „Szelle“ nevet, és elfelejtünk mindent, ami emlékeztet reá.

Addig azonban felszinen tartjuk a Szelle-ügyet. * *

Bosznia új vasutja.

(Miniszterek a megnyitó ünnepen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 16

Ma reggel 6 órakor indult el Mosztárból a virággal díszített gőzmozdony az első vonattal a gabela-humi új vonalon. Hum a honnan egy szárnyvonal ágazik el Trebinje felé, a gabela-jelenicai vonalnak egyik állomása. Gabelától Trebinyéig a Karszt kietlen sziklái között visz az út. A technikának óriási munkát kellett itt végeznie. Szinte hihetetlen, milyen akadályokkal kellett itt megküzdeni. Sehol egy csöpp víz ebben az utatlan vadonban, úgy hogy mielőtt hozzáfogtak a vasutépítéshez, előbb viztartókat kellett készíteni. Így kellett előteremteni minden vödör vizet, a mi a vakolathoz kellett. Utak sehol nincsenek ezen a zord vidéken. A teherhordó állatok számára utakat kellett vájni a sziklákon át, hogy a vasutépítéshez szükséges anyagokat szállíthassák. Mindazáltal az építési költség nem volt több, 140,000 koronánál kilométerenként. Ugyanannyi lett volna a költség sik területen is. A bosnyák országos kormány saját számlájára épített.

— Értelemmel kellett pótolnunk — jegyezte meg mosolyogva Kállay miniszter, — a mi tőkében hiányzott.

Nagy érdemeket szerzett e nagyszerű pályatest kiépítése körül Stic osztályfőnök, Passini udvari tanácsos és Rauch építészeti tanácsos. Az első vonat megjelenése hatalmas benyomást tett az elhagyatott vidék lakosságára. Messze földről nagy néptömegek sereglettek össze az állomásokon mert legnagyobb részük még soha

életében nem látott gőzmozdonyt. Mindenütt harangzugással, mozsárdurrogással és az öröm egyéb jeleivel fogadták a vonatot. A hol nincs veterán vagy tűzoltó-zenekar, kijöttek a guzslárok, hogy dudájuk népies hangjaival fogadják a vonatot. A pályaudvaron sorfalat álló emberek hatalmas, marciális alakok, a kik mereven, nyugodt daccal a szemükben állnak ott. Ki hinné, hogy ezek az erőteljesebb, energikus tekintetű férfiak évtizedeken át török járom alá hajtották kemény nyakukat?

Hatodfél órai ut után Trebinyébe érkezett a vonat, a hol a pályaudvaron a Degenfeld-Schönburg gróf nevét viselő 83. gyalogezrednek egy diszcsapata, megannyi szombathelyi magyar fiú, foglalt állást. A vendégek fogadására Csanády vezérőrnagy jelent meg törzskarával. A vendégek gallyakkal és zászlókkal díszített diadalkapun át vonultak be a városba.

Trebinje, valóságos sziklaerőd. A házakon sok magyar és osztrák zászló leng. Sok piros-sárga bosnyák zászlót is láthatni és nem hiányzik a mohamedánok zöld lobogója sem. A disszlakemán Kállay miniszter bosnyák nyelven a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Mindig boldognak érzem magam ha ebbe a kicsiny, de erre a vidékre nézve nagy jelentőségű városba jöhetek. Ma kiváló vendégek társaságában jöttem ide. Ünnepies, mondhatom, lelkes fogadásban részesítettek bennünket és ebben bizonyosságát látom annak, hogy megértettétek, milyen nagy fontossága van ennek az új vasutnak Trebinyére és mivel-hogy érzelmeink és tekintetünk minden egyes alkalommal a mindnyájunktól tisztelt uralkodó fennkölt személye felé fordul, a ki nagy szívében szeretettel gondoskodik a jogara alatt élő összes népekről, ez alkalommal is értecsük Ferenc József császár és király ő felségét. — Zsivió!

Ezer meg ezer torok dörgő zsiviója rengette meg a levegőt a miniszter beszéde után.

Appel báró országos főnök a következő pohárköszöntőt mondta:

— A mai ünnep, a mint Kállay miniszter ur ő excellenciája az imént kiemelte, a katonai és kulturpolitikai szempontból egyaránt nagyfontosságú vasut szerencsés befejezésének szól, a mely vasut monarkiánkat összeköti Dél-Dalmáciának eddig csaknem teljesen elszigetelt

partjaival, e fontos partvidék áldására. Hogy ez a monarkia nagyhatalmi érdekeit és a világforgalmat szolgáló vasuti összeköttetés a megszállott területen át jött létre, azt ő császári és apostoli királyi felsége kegyessége után első-sorban Kállay közös pénzügyminiszter ur ő excellenciája előrelátó, fáradhatatlan gondosságának köszönhetjük, a ki ezt a nagy művet minden erejével előmozdította, a kormány hathatós támogatásának. a melyek ma nagy örömünkre három kiválóan tisztelt miniszterükkel képviseltetik magukat körünkben. A bosznia-hercogovinai országos kormányzat nevében van szerencsém legbensőbb hálánknak kifejezést adni azza: a kiáltással: Éljen a két kormány, amely bennünket olyan hatalmasan támogat! Eljenek tisztelt tagjai! Eljen Kállay ur ő excellenciája, Bosznia és Hercogovina ügyeinek legfőbb intézője!

Az országos főnök beszédét lelkes zsiviózás és éljenzés követte.

A lakoma után a miniszterek kimentek a környékbéli réten tartott ünnepélyre és nagy érdeklődéssel nézték az érdekes látványosságot, a melynek középpontja a nemzeti tánc volt. Azután a társaság visszatért Uszkoplyébe, ahol találkozott a Raguzából érkezett bécsi vendégekkel. Uszkoplyében volt ugyanis a bosznia-hercogovinai területen át Dalmáciába menő vonalnak a megnyitása. Ott volt Wittek vasutminiszter, Spaun tengernagy, Dávid halytartó, Guttenberg volt vasutminiszter, Marcelics püspök és sok más előkelőség.

A pályaudvar előtti szabad térségen Kállay miniszter messzecsengő hangon bosnyák nyelven a következőket mondotta:

— Elkészült ime a nagy mű, a melyet harmadfél éve megkezdtünk, elkészült a vasut, a mely Bosznia és Hercogovina déli részét összeköti a monarkia keleti részével. Boldog vagyok, hogy nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a bosznia-hercogovinai földön lévő vasutat megnyitottnak nyilvánítsam és a közforgalomnak átadjam. Legkegyelmesebb urunk, Ferenc József császár és király soká éljen!

Szünni nem akaró lelkes éljenzés reszketette meg a levegőt és a társaság visszatért Raguzába.

TÁVIRATOK.

Orosz-japán szövetség.

London, július 16. A Daily Mail jelenté Tokióból tegnapi kelettel, hogy ot-tani diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az események Japánt Oroszország karjába hajtják. Egy kiváló államférfiu a Daily Mail tudósítója előtt azt mondta, hogy nagyon könnyen meglehet, hogy a legközelebbi hat hónap alatt orosz-japán szövetség jön létre. Japánt érzékenyen érintette az a csekély támogatás, a melyet a távol kelet ügyeivel szemben való magatartásában a hatalmasságok részéről, beleértve Oroszországot és Angliát is, tapasztal; de azért még sem fog megszűnni minden tekintetben barátságos és békülékeny politikát követni.

A bur háború.

Fokváros, július 16. Gordon Sprigg, a Fokgyarmat miniszterelnöke, tegnapi beszédét mondott a politikai helyzetről, amelyben rámutatott arra, hogy a dél-afrikai föderációt folytonos fejlődéssel kell elérni. E fejlődés siettetése végett a felelős kormány messze kiterjedő rendszert szándékozik életbe léptetni és előmozdítani lojális állampolgároknak Angliából és a brit birodalom egyéb részeiből

— Mi bajod? Akkorát sóhajtasz, hogy azt kell gondolnom, nagy beteg vagy — mondta Strömbomné asszony férjének.

— Hát nem látod — sóhajtott ismét a férj — mennyire nem ide való a régi kopott butorzat. Kiri a szőnyeg a csillár s a trumeau közül.

Strömbomné asszony néhány csókot cuppantott férje ajakára, hizelegve ölelte meg s így szólt:

— Ah, édes jó istenem, milyen művészi érzéked van neked a szép iránt!

A butorok között volt egy régi szofa, melyet az asszony kapott a papától. Ezen ábrándott Strömbomné asszony született Natália Bomström, mint fiatal, tizenhétéves leány. Ezen a diványon vallott először szerelmet a fiatal Strömbom. Natália kisasszonynak. Ezen a szofán vallotta meg először a fiatal Strömbomné férje előtt, hogy anyának érzi magát. Három évvel ezelőtt friss szemével töltötték meg s új szövettel huzatták be.

És a trumeau rövid idő múlva új butorok társaságába került, most már hozzá méltó társaságban volt. Nemsokára a többi szobák butorai is lomtárba kerültek, újak foglalták el helyüket. — Új adóságok járultak a régiékhöz. Strömbom egymásután írta a váltókra a nevét.

Szép lakás egymagában nem sokat ér, ha senki sem tud róla, ezt gondolta Strömbomné asszony s így történt, hogy egy hét múlva sorra jártak a vendégek.

Amikor Strömbomné születésnapját ünnepelték, Strömbom azt a kis ballépést követte el, hogy a büffetben hirtelen megcsókolta a polgármesterék guvernántját.

Strömbomné asszony a Lujza tanti tükrében vette észre a kis epizódot . . .

Másnap felemelték Strömbom adóját. Harmadnap 25 márkát csikart ki tőle egy jótékonyági cél érdekében működő ur-asszony.

Negyednap kétszeres bért követelt a szakácsné.

Ötödnap levelet kapott Strömbom, gazdag nagybátyjától: 'a nagybátyja röviden tudatta vele, — hogy végrendeletét megváltoztatta s vagyonát, — mely eddig Strömbomra volt írva, most hű cselédek irtalmazására iratja át.

Neked, úgy vélem, nincs rá annyira szükséged a pénzre, mivel hallottam, hogy uszol a jöletben. Ezt írta végül a nagybácsi.

A vége az lett, hogy Strömbomnak minden ingatlana dobra került.

A trumeau 75 márkáért kelt el. Strömbom így szólt a vevőhöz:

— Uram, ez a butordarab nem fog önnek szerencsét hozni:

Amikor Lujza asszony értesült az árverésről, így szólt:

— Itt látni, milyen sorsra jut az, aki nem ért a gazdálkodáshoz. Pedig mennyire segítették őket a rokonai; én magam is vettem nekik egy szép és értékes trumeaut.

Transzvába és Oranje szabadállamba való bevándorlását. *A jelenlegi helyzet a Fokgyarmaton kedvezőbb, mint bármikor a háboru kezdete óta.* Kitchener lord és a fokgyarmati miniszterium közt tárgyalások folynak, amelyek, mint remélik, arra fognak vezetni, hogy a háborut gyorsan befejezik. A gyarmat pénzügyi helyzete kielégítő, mert a bevételek túlhaladják a költségvetési előirányzatot. A folyó év vége felé egész Délafrikára vonatkozólag vámkonferenciát szándékoznak egybehívni, hogy lehetővé tegyék egységes tarifák behozatalát Délafrika számára.

Utazás egy kitüntetés körül.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, július 16.

Két butorcég van Budapesten *Bernstein* névvel s mindenkinek egy-egy *Bernstein Sándor* a tulajdonosa. Az egyik: *Bernstein K. H.* és fia, a másik *Bernstein J.* és fia céggel van bejegyezve a törvényszéknél. Ezenfelül a két üzlet szomszédos s ha megmondjuk, hogy a tulajdonosok közeli rokonságban is állanak, világos, hogy egymással — örökös háborúságban élnek s konkurrensnek a javából.

Ilyenformán áldatlan a harc, mely a jó rokonok és pályatársak közt folyik. A *Bernstein K. cég* Sándora, a ki különben idősebb az unokatestvérénél, pár év előtt *József* főhercegtől az „udvari szállító” címet kapta. Természetes tehát, hogy a másik Sándornak is, az ifjabbnak, gomblyukfájdalmi támadtak s a „kamara szállító” cím után áhítozott. Tavaly valami nagyobb kárpitós-munkát végzett a főhercegnek s nyomban folyamadott is az óhajtott kitüntetésért.

A főhercegi udvar titkári hivatala teljesítette a kérelmet, a miből nagy összekülönbözés támadt a két *Bernstein* közt. A kitüntetésről szóló értesítést ugyanis a másik *Bernstein Sándor* címére küldötték s ez nyugodtan elfogadta, mert a postán érkezett boritékon az a házszám állott, a mely alatt az ő üzlete van. Az ifj. *Bernstein Sándor* persze nem hagyta a jussát és panaszra ment *József* főherceg titkári hivatalához, a mely erre a rendőrséghez fordult.

De a *Bernstein J.* és fia cég főnöke nem engedett. Hivatkozott a boriték címére s a „kamara szállító” címet, bizonyára nem valami nagy jóhiszeműséggel, magának vindikálta. Így aztán pör lett a dologból. A másik *Bernstein-cég* följelentette *levéltitok megsértése és jogtalan elsajátítás* miatt. A büntető járásbíróság tárgyalásán azonban, noha a főherceg bizonyította már előbb, hogy nem a vádlottnak szolt a kitüntetés, fölmentették az idősebb *Bernstein Sándort*. A titoksértés vádja alól azért, mert a boriték világosan a nevére szolt, pláne a házszámmal; a jogtalan elsajátítást pedig azon az okon nem találta megállapíthatónak a bíróság, hogy az ilyen kitüntető okmányok nincsen értéke.

A marakodás nem ért véget ezzel. Az ifj. *Bernstein Sándor* ugyanis megfelebbezte az ítéletet s az ügygel ma foglalkozott a fenyítő törvényszék főlebbviteli tanácsa, *Sárkány József* bíró elnöklése mellett. Mielőtt kihallgatták volna a pörös atyafiakat, konstataulta az elnök, hogy az elsőbíró ítélete után id. *Bernstein Sándor*, miután *József* főherceg udvara erre direkte föl szólította, visszaadta végre az őt meg nem illető kitüntető okmányt.

— Miért nem tette ezt mindjárt? — kérdezte az elnök a vádlottat.

— Mert a boritékon világosan az én nevem és címem állott.

— Ez csak a levél fölbontását indokolja.

— De nekem okom volt hinni, hogy engem akart a fenséges ur kitüntetni.

— Miből következett?

— Abból, hogy elestem egy munkáról, melyet a másik *Bernstein*ra bíztak. Ekkor mint régi szállító, panaszkodtam *Unterauer* titkárnak s ő ígerte, hogy majd kárpótol. Azt gondoltam, hogy a kamarai szállító cím ez a kárpótlás.

— Látja, gyanus ám, hogy az okmányban benne a kitétel: *Bernstein Sándor folyamodván* a kitüntetésért, az megadatik neki. Ön pedig nem folyamodott.

A bíróság ezután a panaszos ifjabb *Bernstein Sándort* hallgatta ki. Rosszhiszeműnek mondta a vádlott védekezését, mert tudta, hogy ő folyamadott a kitüntetésért.

— És az sem igaz, — folytatta — hogy neki valami kitüntetést ígértek volna . . .

— Van erre valami bizonyítéka?

— Sőt megfenyegette a főhercegi udvar, hogy az udvari szállító címet is elveszi tőle, ha vissza nem adja az én kitüntetésemet, Erre adta aztán ki.

— Mivel bizonyíthatja, hogy nem is ígértek neki új kitüntetést?

— Itt az *Unterauer* titkár levele (bemutatja), ez meghazudtolja.

A főhercegi titkár levelének felolvasása után dr. *Szendró Ignác*, a panaszos ügyvédje, a vádlott rosszhiszeműségét és azt bizonyította, hogy egy kitüntető okmányt nem lehet, mint az első bíróság tette, érdektelennek nyilvánítani. Ezért az első ítéletet megváltoztatni s a vádlottat vétkesnek nyilvánítani kérte. A törvényszék azonban dr. *Pollák Illés* védő érvelését fogadta el s megerősítette az első bíróság fölmentő ítéletét.

Az igazságügyminiszter az aradi botrányról.

(*Plósz Sándor, Hammersberg Jenő, Paiss Andor és Grecksák Károly nyilatkozata.*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 16

A *Szelle József* csődügyével kapcsolatos legújabb panama, a melyben *Kormos Adolf* kuriai bíró viszi a főszerepet, nemcsak nálunk, de a fővárosban is általános szenzáció tárgyát képezi. Az összes budapesti lapok kimerítő cikkekben foglalkoznak az esettel azon adatok alapján, melyek az *Aradi Közlöny*-ben megjelentek. Ma ugy a délután, mint az éj folyamán több fővárosi szerkesztőség fordult hozzánk telefonon, új és új adatokat kérve az országos szenzációt képező botrányról.

Ebben az ügyben ma délben fontos és nagyérdékű kijelentéseket tettek az *Aradi Közlöny* fővárosi tudósítója előtt *Plósz Sándor igazságügyminiszter*, *Paiss Andor kuriai tanácselnök*, aki *Szabó Miklós* elnök távollétében a legfelsőbb bíróság elnöki ügyeit látja el, *Hammersberg Jenő koronaügyész*, valamint a királyi kuriának és az igazságügyi miniszteriumnak több előkelő tagja. Az érdekes interviwról — melyet lapunk rendkívüli kiadásban kora délután közölt — budapesti tudósítónk az utóbbiakat telefonálta:

Ma délben felkerestem *Plósz Sándor* magyar királyi igazságügyminisztert, *Paiss Andort*, a kuria tanácselnökét, aki *Szabó Miklós* elnök helyetteseként az elnöki ügyeket intézi. Beszélgetést folytat-

tam végül *Hammersberg Jenő* dr. koronaügyésszel, aki a *Kormos Adolf* ellen indítandó fegyelmi eljárásban közvádloként fog szerepelni, végül a kir. kuriának és az igazságügyminiszteriumnak több előkelő tagjával.

A beszélgetések lefolyása a következő volt:

Plósz Sándor igazságügyminiszter.

Lapunk tudósítóját ma délben fél 1 órakor fogadta *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, aki szabadságidejét félbeszakítva, a fővárosba jött a *Kormos-ügy* miatt.

A minisztert láthatólag elkedvetlenítette az országos botrány s tudósítónk előtt igen óvatosan nyilatkozott az ügyről.

Plósz miniszter szóról-szóra a következőket mondta tudósítónk előtt:

— A hivatalos vizsgálatot megindítottam *Kormos* ellen és e tekintetben szigorú utasítást adtam. Arról mindenki meg lehet győződve, hogy mint minden esetben, ugy ezuttal is a legkorrektebbül fogok eljárni. Hivatalos akták ugyan még nincsenek elbírálva és mindaddig, míg ezeket meg nem tekintem, ez ügyben állást foglalni nem fogok.

A vizsgálat szigorúan folyik a maga útján és az előreláthatólag teljesen az igazságnak megfelelően fogja befejezését nyerni. Annyit határozottan állíthatok, hogy *Kormos* nyugdíjaztatása nincsen ezen ügygel kapcsolatban. Ezt kijelenthetem, sőt hozzátehetem azt is, hogy a mikor a nyugdíjaztatás szóba került, a *Szelle* esetről egyáltalában nem voltam értesülve. *Kormos* nyugdíjaztatása egy más ügygel van kapcsolatban, a miért nyugdíjazását elrendelni kellett.

Elismerem, hogy az ügy szomorú és a maga nyilvánosságában bántja a kuriát. Viszont arról is meg vagyok győződve, hogy a kuria integritását érinteni nem fogja.

Tudomása van a miniszternek arról is, hogy az ügy egyedüli szereplője *Kormos*.

Hammersberg Jenő koronaügyész.

Az ügyről hivatalosan nincs tudomásom. Mig az aktákat nem látom, véleményt nem formálhatok magamnak. A kuriát érintő ezen ügy feletle elszomorító, bár annak integritását nem érinti.

Több kuriai bíró is nyilatkozott *Kormos Adolf* eljárásáról, ezek azonban nevek elhallgatását kérték tudósítónktól.

Remélik, hogy a kuria tekintélyére ez az ügy hatással nem lesz.

Az egyik bíró kijelentette, ha *Kormos* nyugdíjáról önként lemondana, remélhető lenne (?) hogy a kuriát megmentené a további gyanúsításoktól.

Az igazságügyminiszteriumból, egy előkelő és megbízható helyről nyert információ alapján jelenti tudósítónk a következőket:

— Ha *Kormos*ról előbb kiderült volna, hogy *Szelle Józseffel* ilyenmü összeköttetésben van, nem nyugdíjazták volna.

Ami az információkat illeti, erre vonatkozólag a miniszteriumban tudósítónk előtt ugy nyilatkoztak, hogy azt mindaddig, míg a szóbeliséget az egész vonalon be nem hozzák, eltüntetni és megakadályozni nem lehet. Ha az írásbeli eljárást mellőzni fogják, akkor megszűnnek az informálások is.

Remélhető, hogy ez az ügy a kuriát, s annak elismert tekintélyét érintetlen hagyja.

A kuria megkerülésével — tudósítónk szerint — ez ügyben egy lépést sem fognak tenni.

Beszélgetés Paiss Andorral.

Az *Aradi Közlöny* tudósítója ma még Paiss Andorral, a kuria tanácselnökével, a ki nárai Szabó Miklós kuriai elnököt helyettesíti, folytatott beszélgetést.

Paiss Andor a Kormos-esetről következőleg nyilatkozott:

— Az esetről szorosán nincs tudomásom. Nincs tudomásom a vizsgálat megindulásáról. Míg hivatalos aktákat nem látok, hivatalosan nem nyilatkozhatom. Privát véleményemet természetesen megalkottam. Annyit határozottan kijelenthetek, hogy a Kormos nyugdíjaztatása nincs összefüggésben evvel az ügyvel. A dolog hármiképp is áll, elszomorító annál a hajszánál fogva, mely az ügyben megindult. Fölötte sajnálom, hogy ez az országos érdekű ügy a Kuriát érinti.

A mi a bírók informálását illeti, több irányu rendelkezés van, a mely ezt megtiltja. Hozzám is járnak felek informálni, beszédüket néha meghallgatom, de egyuttal ki is jeletem, hogy egy fabatkát sem adok az egészre és hogy tovább nem hallgatom meg őket.

Grecsák Károly nyilatkozata.

Grecsák Károly kuriai bíró a holnap budapesti lapokban a következőket fogja közölni:

Csak ma értesültem arról, hogy a lapokban olyan közlemények jelentek meg, melyek nevemet összeköttetésbe hozták a Szelle-ügy fejleményeivel. Nehogy a közönség a közölt hamis adatok hatása alatt egy percig kételkedjék eljárásom korrektsége fölött, sietek kijelenteni, hogy én Szelle csődtömeggondnoki elszámolásában tényleg mint előadó szerepeltem és hogy Kormos kuriai bíró ezen ügyre figyelmemet felhívta. Tény az is, hogy én Szellét és Szellénét lakásomon fogadtam és hogy néhány percig az ügyről velük beszéltem, a mit másokkal is meg szoktam tenni. Azonban vakmerő inszINUÁCIÓ az, hogy én Szellét előre megjelölt helyen megvártam volna és informáltatam volna magamat. Tiltakoznom kell önérzetem és lelkem teljes indignációjával az ellen, mintha ezen ügynek elintézésében más szempontok által vezéreltettem volna magamat, mint kizárólag tiszta lelkiismeretem és bírói meggyőződéseim által.

Mint különben értesülök, a vizsgálat ezen ügyben már megindult és kérem és, hogy az én eljárásom fölött a legszigorubb vizsgálat indíttassék meg. Önérzettel is nyugodt lelkiismerettel nézek a vizsgálat elé.

Budapest, 1901. augusztus 16-án.

Grecsák Károly.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* **Andorffy Péter**, a kassai színház tagja a színház ügyeire vonatkozó cikksorozatunkra hosszabban nyilatkozik, melynek lényege az, hogy őt nem lehet szemrehányással illetni, az ő ittléte alatti bajokért, mert ő soha egy percig sem volt művezető, ő egyszerűen színész és rendezője volt Leszkaynak, és mindent csak az igazgató utasítása szerint cselekedett. Kivánsága szerint konstatáljuk ezt.

* **Komjáthy pályázata.** A *Debreceni Ujság* „Komjáthy pályázata” cím alatt ezeket írja:

Tegnap említést tettünk arról, hogy Komjáthy János benyújtotta pályázatát az aradi színházért. Ma pedig az egyik szegedi újságban azt olvassuk, hogy a színházért pályázó színigazgatók közt lesz Komjáthy a debreceni direktor is, a kinek talán a legelőbb kilátása lehet a határozatra hivatott körök támogatására. Szóval a mi direktorunk két helyre is pályázik a színházért, de ez még nem jelenti azt, hogy végkép lemond a debreceni színház pályázatában való részvételéről. Ugy az aradi, mint a szegedi színház pályázata előbb dől el, mint a debrecenié. Ha azonban a körülmények úgy hozzák magukkal, hogy az aradi és szegedi pályázat más igazgató javára dől el, a később lejáró debreceni pályázatban is részt fog venni Komjáthy János színigazgató. A debreceni színház pedig ebben az esetben biztos a számára.

* **Pethes Imre újabb sikere.** Pethes Imre az aradi színházról volt kiváló hőszerelemese tegnap a fővárosi Nyári Színházban eljátszotta *Ocskay brigádéros* címszerepét. Mint a lapok írják, budai előadás évek óta nem keltett akkora érdeklődést a fővárosban s a zsufolásig megtelt nézőtér a balparti közönség adta a nagyobb kontingenst. Pethes Imre sikere felvonásról-felvonásra fokozódott: természetes játéka, minden ízében magyar temperamentuma oly finomságokat váltott ki a szerepből, melyeket a Vigszínházbeli előadásokon nem élvezhet a közönség. Alakításáért a tetszésnek kitörő viharai jutalmazták; némely felvonások után tiszter is hívták a lámpák elé s „vastaps” csak azért nem volt, mert a fővárosi Nyári Színháznak még nincsen vasfüggönye.

Szellék Lipcsébe mennek.

(Látogatás Szelle Józsefnél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 16

Az *Aradi Közlöny* egyik munkatársa ma felkereste Szelle Józsefet, a csődbe került ügyvédet. Szelle József és Szelléné a legnagyobb udvariassággal és szeretetreméltósággal fogadták munkatársunkat, aki a látogatást következőképpen írja le:

Egy aradi ügyvéd társaságában kerestem fel Szellét otthonában. Nem voltam még sohasem nála. A ház külsője nem enged következtetni arra a pompára és eleganciára, melylyel a ház belsejében találkoztam. Beléptünk egy szűk, hosszú, de rettenetesen néma és csendes udvarra, a honnan lépcsőn lehet a lakás belsejébe jutni. A szűk lépcsőn fölmelve, egy nagy sötét előszobába értünk, mely a lakást két részre osztja. Ez az előszoba egy rendes uriház szalonjának pazarságával van bebutorozva. Nemsokára egy női hangot hallottam.

— Ah, a doktor ur!

Szelléné volt. Bemutatás után bevezetett a másik szobába. Tessék beljebb. A szoba, mely talán a legkisebb volt, ugyancsak beválna teremnek is. Körülnéztem, hogy tájékozjam magamat. De a hang tovább szólított, Tessék még beljebb. Atmentem a másik tereembe.

Ez is, mint az előbbi, pazar fényvel angol mintára berendezett szalon. Azután jött Szelle. Egy beteges kinézésű, vézna ember. Lekötelező szivességgel mondotta bemutatás után: Tessék beljebb. Aggodalom fogott el. Mi lesz ebből? Oly messze vagyok a szabad levegőtől s még innen is látszik egy csomó ajtó. A terem, a melybe most léptünk, a könyvtár volt. Ugyanaz a misztikus féihomály, amint a többi szobákban. A gyönyörűen faragott matt butorok, a sűrű plüs áthuzattal a könyvtár élénkpiros kötésű könyveivel kellemes kontrastot adott. Lábam puha szőnyegbe süppedtek. Itt vagyok tehát az oroszlan barlangjában. Szelle egy hang és unott mozdulattal a karosszékhöz ült. Elmondtam, hogy bizonyára csodálkozik, hogy az *Aradi Közlöny* munkatársa keresi föl. De szem előtt tartjuk az „audiatur et aetera pars” elvét...

— Miért nem tették eddig? — szolt közbe idegesen Szelle.

— Mert tudtuk, hogy elzárkózott a világ elől és senkivel sem közlekedik. Hogy most más elhatározásra jutott, felbátorított, hogy meghallgassam véleményét a Szelle ügyben.

(A beszélgetés.)

Kérdésekre megengedte, hogy kérdéseket intézzek hozzá.

Első kérdésem ez volt:

— Milyen adósságai vannak?

— Kijelentem, hogy egy árva krajcárral sem tartozom a személyemet illetőleg. A mi adósságom van, mind zsiró-adósság. Jóságosnak vagyok áldozata. Borzasztó dolog, hogy engem mindenki üldöz, és azok, a kikért jót álltam, mulatnak rajtam. De kérem, nevezze meg a nevüket. A Viktóriánál, a polgárinál és a többi intézetnél csupa zsiró-adósság. A Bondykövetelés is ilyen. Mostoha fiamért álltam jót, a ki 20,000 forintomba került. A többi is ilyen. Ezek a zsirók mind baráti szivességek voltak, ellenszolgáltatás nélkül.

— Honnan támadt a csőd megnyitása után egyszerre annyi követelés?

— Az annak tudható be, hogy nekem kiterjedt ügyvédi irodám volt. Erélyes embernek ismertek és elég szerencsés voltam sok dubiózus pert feleim részére megnyerni. Természetes, hogy ilyen körülmények között igen sok kétes kimenetelű pert hoztak a felek. Most aztán kártérítést követelnek, ha a pert nem nyertem meg. — Ilyen ak uális követelés a *Lászlóffy Mária-féle* 7000 koronás bejelentés, egy ideiglenes nőtartás címén indított per volt. Velem akarja megfizettetni most a még 1899-ben elhunyt férje elleni állítólagos tartási igényeit. Ehhez hasonló követelés az, melyet *Engl Gyula* és *Hendl Ödön* jelentett be. Ezek ellen a csődtörvény 255. §-át veszem igénybe. Holnap adom be a feljelentést *Lászlóffy Mária* ellen. Hasonlóképpen fogok eljárni mindazok ellen, a kik ellenem ily koholt követeléseket jelentettek be. *Ha van igazság a földön, kell, hogy kapjak valami regresszust, bár én kételkedem benne.*

— És mindezek dacára mégis mért tartják önt rossz embernek? — kérdeztem tovább Szellétől.

— Erre csupán azt válaszolom, hogy azért, mert talán tulságos lelkiismeretességgel azonosítottam magamat az ügyfeleim érdekeivel. Pedig a hol licitáltam, mindig az alperes javán licitáltam. Egész életemen át egyedül csak hivatásomnak és családomnak éltem. Kávéházba, klubokba nem jártam, minden örömet otthonomban, enyéim között találtam fel. Nem mentem, ma sem megyek sehová. Belátom, hogy ezzel hibáztam, mert módomban lett volna olcsó barátokat szerezni. De én boldogabbnak éreztem magamat itthon.

Itt Szelléné közbeszólt:

— Tessék ezt is jegyezni: Példás és boldog családi életet élek. . . .

— Ugyan, ugyan, ez öndicséret — szolt közbe Szelle. — No de mindegy. Annyit mondhatok, hogy példás családi életet élek és most sem cserélek sok baráttal bíró egyéb emberrel, még *Kertész*-szel sem.

(Szelle Kormos bíróról.)

— De térjünk át a *Kormos* esetére — folytatta tovább Szelle. — Nem türhetem, hogy ezt az embert gáncsolják.

— Miért nem tett Kormos érdekeltségi följelentést önmaga ellen, az ön ügyében, mikor kölcsön-viszonyban állott önnel?

— Kormos nem volt a tanácsban, de különben is feleségemnek tartozott, még pedig

csak azután, hogy az ügyet a kuria letárgyalta.

— Beszél-e Kormossal?

— Soha. Kormossal nem beszéltem, csak M. Ferencel. Feleségem is csak onnan ismeri Kormost, hogy egy házban laktak a M.-ékkal.

— Egy Hugóhoz címzett névjegyem Kormos Önt „rég jó cimborám“-nak nevezi.

— Igen, de ez csak olyan szólás-mondás. Ezt a névjegyet feleségem kapta Kormostól, és ott járt egy bírónál.

— Mi volt ama levélben: Szíves küldeménye pont 2 óraker megérkezett?

— Szőlőt küldtem Kormosnak — szolt Szelléné:

— Egy helyen előleget kér. — Milyen természetű ez?

— Kormos egy nagyobb összegű kölcsönt kért, de nem tudtuk adni. Erre írta Kormos hogy legalább előleget küldjünk a kölcsönből.

— M. Ferenc egy helyen azt írja, hogy ha Grecsák az előadó, annyi, mintha a sógora lenne?

— Ez ugy értelmesebb, hogy Grecsák olyan igazságos lesz éppen, mint lenne Kormos, ha előadó lenne.

Szelle ekkor hirtelen fölkiáltott:

— Miért üldöznek engem minden alap nélkül? Mondjanak csak egy konkrét esetet, hogy loptam, gyilkoltam, raboltam, akkor beletörödnék. Mondják meg, hogy kinek mit vétettem életemben?

— Igaz-e, hogy Kormos a törvény ellenére ígért valamit? — kérdeztem tovább.

— Ki van zárva, hogy egy kuriai bíró ilyesmit írjon. Ez nem igaz.

— Sok pere volt a Kurián és hogy intézték azokat el?

— Sok ügyem volt fenn. Mondhatom, hogy ugyanannyi pert nyertem, mint a mennyit vesztettem. Nem is emlékszem, hogy a Kuriánál megfordult számtalan pereim csak egyikében is Kormos lett volna valaha referens. Kormossal soha semmi néven nevezendő összeköttetésem nem volt. Ebben a Sonnenfeld és Bing-féle csődügyben sem kerestem fel Kormost egyszer sem.

— Mégis, hogy került Kormossal összeköttetésbe?

— A tiszta véletlen hozta magával, hogy Kormosnak a feleségem egyszer említést tett ügyemről, mikor vele sógoránál találkozott. A dolog csak úgy került szóba, hogy M.-ék Kormost mint kuriai bírót mutatták be. Feleségem nem is tudta, hogy M.-éknek kuriai bíró sógoruk van. Feleségemnek akkor hirtelen jutott eszébe, hogy elmondja az ellenem elkövetett erőszakot, a M.-ék magát egy kuriai bíróval szemben. És, miután feleségem előadása nyomán Kormos csodálkozásának a ott kifejezést, hogy ilyesmi történhetett, ez adott nőnek bátorságot arra, hogy Kormosnak M.-éknél részletesen elbeszélte az ügyet. *Soha sem nekem, sem feleségemnek nem jutott eszünkbe Kormost felkeresni, mert mint mondtam, nem jutott eszembe, hogy M.-éknak kuriai bíró sógoruk van.

— Miért tett Kormos önöknek szívesseget?

— Kormos egy nőnek tartozó előzékesseggel és gavallérsággal utbaigazítást adott arra nézve, hogy alkalom refán ugyanigy mondja el a dolgot az illető referensnek, mint a hogy neki elmondotta. Csak annyit ígért, hogy készséggel megtudakolja, kicsoda az ügy referense. Sőt ha kell, készségesen ígérkezett egy névjegy adására is, hogy az illető referens, akit még akkor nem tudott, esetleg szívélyesen fogadja.

Szelléné itt közbevágott:

— Kormos egy gavallér, lekötelező modoru uri ember. Hazajövet elragadtatással beszéltem róla.

— Kormos tehát ártatlan?

— Ártatlan. Így került az egész ügybe a nélkül, hogy akár referense lett volna az ügynek, vagy csak tagja is a hetes tanácsnak, melyben az ügy tárgyalatott, vagy bármiként is befolyt volna az ügybe, mely elintéztetett a nélkül, hogy a kuria érdemleges határozatot hozott volna.

— Milyen előnye volt önnek a kuria ítéletéből?

— Nem is volt hasznom. Kormos, ugy látszik, nem is emlékszik már az ügyre, mert azt mondja, hogy a kuria nekem néhány ezer forinttal több perköltséget ítelt meg, mint az alsóbb bíróságok. A kuria ugyanis nem is hozott ítéletet, hanem föloldotta a törvényszék ítéletét, s pótlásokra utasította. Koholmány az az állítás, hogy én 50,000 forint hasznot huztam volna, mindössze csak 10,000 forint tömegmondnoki díjam volt.

— Hol és hogy történt önön erőszak?

— Erőszak ott történt, hogy eljártam a legkisebb ügyekben is. Bepereltem az összes váltókat s nemcsak hogy azon eljárásoktól tagadták meg a költségdíjakat, melyekben a követelés behajthatatlan volt.

(Különböző összeköttetések.)

— Mennyiben áll az a hír, hogy önnek a kuriánál olyan összeköttetései vannak, melyekkel az ügyek kedvező elintézését eléri?

— Ez egy ráfogás, mert a kuriai bírák közül egyetlen egy sem ismer személyesen. Volt nekem néhány év előtt az *Idunka* örökösök képviselőjében Nagyváradi város ellen 300,000 forintos perem. A per megnyerése esetére 150,000 forint honorárium volt kifizetve részemre. Ebből 50,000 forintot szívesen áldoztam volna föl, hogy a pört megnyerjem. De elvesztettem a pört. Még rá is fizettem 2000 forintot. A Kuria iránt határtalan tisztelettel viseltetem, s mint első bíró saját ügyemben, legjobban tudom, hogy mit ér az ilyen informálás. Udvariasan fogadják az embert, de nem tesznek egy lépést sem. Mélyen fájlalom, hogy egy kuriai bíró ellen hajsza indult.

— Igaz-e, hogy ön Leszkay igazgatóval társas viszonyban volt?

— Nem igaz. Az igaz, hogy a direktor, ha színészeit nem tudta fizetni, el-alküldött hozzám, s feleségem, nem is én, adott is neki 8—4—600 forintot. Arról nincs tudomásom, hogy Leszkaynak egy 48,000 koronás váltóját beperelték.

— Tartozik-e önnek Leszkay?

— Egy krajcárral sem. A feleségemnek tartozott, de mikor innen elment, mindent kifizetett.

— Igaz-e, hogy Leszkay kamat gyanánt adott önnek ingyepáholyt?

— Nem igaz, nyugtánk van, hogy 600 forintot fizettünk érte.

(Szelle Liposéban.)

— Megnyitja-e a csőd befejezése után az ügyvédi irodát? kérdezte tovább tudósítónk.

— Azt még nem tudom. Egyelőre Ostendébe megyek, mert nagyon beteg és ideges vagyok.

Ezzel kimerítettem a kérdést mikor a 10-ik vagy a 11-ik szobából zongoraszó hallatszott. Szelléné behívta Károly nevű 9 éves kis fiát és elmondta, hogy ez az örömlük, Zongoraművész lesz belőle. Szelle elmegy Ostendébe 6 hónapra, onnan pedig Lipcsébe megy, ahol állandóan le fognak telepedni és fiukat zenei kiképzetésben akarják részesíteni.

A kis Károly zongorához üt és nagyon csinosan eljátszotta Liszt Ferencnek egy orosz melodiáját. Szelle bensőségeltjes tekintettel csüggött fián s büszkeséggel beszélt róla. Azután végigvezettek mind a 14 pompás berendezésű szobán s ezzel eltávoztam a mostanság oly sokat emlegetett embertől.

(Leszkay nyilatkozata.)

A budapesti lapokban (ma megjelent közlömenyre vonatkozólag a ma délután és a holnap reggeli budapesti lapokban a következő nyilatkozatot teszi Leszkay András igazgató:

Nyilatkozat.

A mai lapokban megjelent hírekkel szemben kötelességemnek tartom az igazság érdekében kijelenteni, hogy Szelle József ügyvéd sem az aradi, sem a kassai színházi vállalatnál társam nem volt, valamint a Magyar Színház vállalatnál sem az és senki más sem, mert mind az aradi, mind a Magyar Színház vállalat a sajátom és a kassai is az volt 1900. október 1-ig, a mikor azt átadtam. Továbbá valótlán az is, hogy Szelle József vasszekrényében bármiféle váltómat találtak volna. Ha találtak valamit, az csak egy régebbi értéktelen elszámolás lehet.

Budapesten, 1901. július 16.

Leszkay András.
szinigazgató.

(Szelle Ingól.)

Megirtuk volt, hogy Kertész Miksa dr. tömegmondnok kérelmezte az aradi törvényszéktől, hogy a Szelle József lakásán talált ingókat, butorokat stb. értékesíthesse. Az aradi törvényszék helyt adott ennek a kérelemnek, de Szelle megfelebbezte a táblához a végzést.

A nagyváradi kir. ítéletábról ma érkezett Aradra a határozat, mely szerint a kuria helybenhagyta a törvényszék végzését. Ennek folytán Kertész dr. el fogja árvereztetni Szelle összes ingóit. Ezekre azonban hir szerint Szelléné igényt tart és legközelebb kérvényt fog betervejeszteni, hogy az ő vagyonát különítsék el a Szelle József vagyonától.

Lefokozott katonatiszt.

(Asszony, kártya és olgány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 16.

Junker Frigyes, a cs. és kir. 51-ik gyalogezred hadnagyát a kolozsvári hadbírószék 7000 korona ezred-pénz elsikkasztásáért lefokozásra, 3 évi várfogságra és 3 évi utánszolgálatra ítélte el.

A daliás, snájdig hadnagy, most a hadbírószék szigorú ítélete után elmélkedhetik a sors forgandóságáról. Gazdag szülők gyermeke, büszkesége volt mindig. Volt pénze is bőven és az a hármás tényező, amely most aranysujtásainak, becsületének elvesztéséhez juttatta; sok-sok kincset huzott ki a zsebéből.

Az osztrák fővárosból pedig egy érte rajongó apa, hűségesen küldözgette a rózsaszínű utalványokat, hol kisebb, hol nagyobb összegekkel. Küldhette, mert módjában volt.

De ugylátszik, maga a hadnagy is megsokalta már azt, amit az az öreg ember juttatott neki, hozzányult tehát az ezred pénzéhez. Eleinte természetesen kisebb összegeket, később nagyobbakat.

Amit az asszonyokra elköltött, a kétségbeesett ember erőlködésével a kártyán próbálta visszaszerezni. De a kártyás ember könnyelműségével, amit állandó veszteségei mellett, a napról-napra elsikkasztott pénzből megmentett, elvitte a cigány.

Már akkor ugy is mindegy volt. De még

mindig bizott a szerencsében. Talán valami csodát várt, vagy váratlan segítséget: ki tudna bizonyosat mondani arról, hogy mire gondolt a szerencsétlen hadnagy. csak rohant talán öntudatlanul, mind mélyebben a bukás felé.

Talán egy őszinte vallomással megmenthette volna magát. Az az öreg ember bizonyára segített volna rajta. De egyszerre csak kitudódott a dolog. Akkor pedig már késő volt; a becsület elveszett. A fogságból megmenthette volna még az apa, de azt mondotta: bűnös, hát lakoljon érte...

S összeült a szigorú hadbírótság és törvényt mondott az asszonyok kegyeltje és büszkesége fölött.

Letépték vállrojtjait, le a cifra parádés egyenruhát, mely annyi titkos nyomort takar el, és az előkelő hadnagy közönséges bakaruhában, várfogságban ül le három hosszú esztendőt és utána leszolgál még három esztendőt.

S a büszke parancsoló hadnagy alázatosan fog szalutálni a káplárnak, a Führer urnak és az őrmesternek, nem is szólva a tisztársairól kik e hat esztendő alatt, emelkednek majd rangban, dicsőségben, míg a bajtárs, a volt tiszt, a kemény pircszen gondolkodik a multról, melyben csak a káplár ur nyers biztatása zavarja meg.

SPORT.

+ Két hétig biciklin. Három fiatal ember: *Fekete* József gyulai törvényszéki bíró, *Tömöry* Lajos törvényszéki jegyző és dr. *Polgár* Kálmán budapesti ügyvédelőt elhatározták, hogy a nyári szünidőt egy nagyobb kirándulásra fogják felhasználni. E célból kerékpáron szándékozzák Erdélyt körülutazni. Július 16-án indulnak Gyuláról, a Körösvölgyén keresztül Koiozsvárra mennek, innen pedig Marosvásárhelyt ejtik utba, hogy a borszéki fürdőt felkeressék. Borszékéről az Olt völgyén át Brassóba, onnan tovább Szinajába kerekednek. — Romániából visszatérve a Barcaságot szelik keresztül és a hátszegi uton térnek Magyarországra. Ezt a hatalmas körutat két hét alatt szándékoznak bejárni.

Gyilkossági merénylet egy francia miniszter ellen.

(*Delcassé halálra ítélve.*)

— Az Aradi Közlöny telefon jelentése. —

Arad, július 16.

A késő éjjeli órákban érkezik hozzánk Párisból egy gyilkossági merénylet híre. *Egy grófnő agyon akarta löni Delcassé külügyminisztert, izgatottságában azonban Baudin gyarmatügyi miniszterre irányította a Delcassénak szánt golyót.*

Tudósítónk a merénylet részleteiről az alábbiakat telefonálja:

Ma délelőtt 10 órakor *Baudin* Arthur francia gyarmatügyi miniszter *Thardieu* festő társaságában kocsin az Elysee be hajtatott, ahol minisztertanácsot tartottak a francia kormány tagjai. A *Gabriel*- és *Marigny*-utcák sarkán egy uri öltözékű nő gyermekkel a karján a kocsi után futott s mikor a kocsit már-már elérte, revolveréből lövést intézett a kocsiban ülő *Baudin* miniszterre, ezen szavakat kiabálva:

— *Halál Delcasséra!*

A golyó azonban nem talált. *Thardieu* festő rögtön kiugrott a kocsiból, rávetette magát a gyilkos asszonyra, elfogta és átadta a legközelebbi rendőrnek, aki a merényletet a prefekturára kísérte. Itt azonnal kihallgatták az asszonyt, aki csak ennyi felvilágosítást adott magáról:

— *Olsewszky* gróf felesége vagyok, családi nevem *Tabreguettes* Eulália. Születtem 1855-ben.

Minden egyéb felvilágosítást megtagadott úgy kilétéről, mint a merénylet okáról. A rend-

őrség most kutatni kezdett a merénylet ziléte után s még a mai nap folyamán megállapította a következőket:

Olsewszky gróf, a merénylet asszony férje, egy lengyel emigránsnak 1843-ban Párisban született fia. A francia hadseregben szolgált, azután utimérnök lett. 1899-ben az olaszországi Szamonában elfogták, mert avval volt gyanúsítva, hogy *politikai és katonai kémkedést* folytat. Egy hónapi fogság után azonban szabadon bocsátották. *Olsewszky* gróf ekkor feljelentést tett letartóztatása miatt, azt állítván abban, hogy ő ártatlan, s hogy orvtámadás áldozata. Nehány elbocsátott munkásnak alaptalan vádaskodásaira hamis sürgönyvel Szamonába csalták, hogy ott letartóztathassák. Feljelentésében egyúttal kárpótlást kért elfogatásáért, és pedig az olasz kormánytól 100,000 frankot, a francia kormánytól pedig állandó alkalmaztatást.

Delcassé nem akarta teljesíteni *Olsewszky* gróf kérelmét, de a katonai kormány állandóan pénzsegélyben részesítette a gróft. *Olsewszky* azonban nem elégedtek meg a segéllyel és egyre fenyegették *Delcassé*t, hogy ha kárpótlás követelésüket ki nem elégítik, *agyonlövövik* őt.

A fenyegető leveleket *Delcassé* áttette a rendőrséghez, amely *Olsewszky* német le is tartóztatta. Egy hónapig tartották fogva az asszonyt, akkor azonban *anyai örömlőknek nézett elébe* s ezért szabadon bocsátották.

Az *Olsewszky*-család ezután a Páris melletti *Nampter*-re költözött, ahol egy trafikoboltot nyitottak. Az asszony azonban minden nap bejárt Párisba s *Delcassé* ostromolta kéréseivel. Ma reggel avval indult el hazulról, hogy Párisba megy vásárolni. *Revolvert vett magához*, s az *Elysee* közelében várakozott *Delcasséra*. Mikor *Baudin* miniszter kocsin arra jött, *izgatottságában Delcassénak nézte s revolverét Baudinra sütötte.*

Kihallgatása alkalmával azt mondta *Olsewszky* grófnő, hogy *végtelenül sajnálja* a tévedést, s azt, hogy *nem Delcassé ült a kocsiban*. Bevallotta azt is, hogy a nampteri lövöldében *hetek óta készült a mai merényletre és gyakorolta magát a céllövészeiben.*

A merénylet asszonyt fogva tartották. Párisban villámgyorsan terjedt el a merénylet híre, délben már az egész városban egyébről sem beszéltek, mint a *Delcassé* ellen tervezett merényletről.

HIREK.

A cár nem tüntet.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 16

A szerbek ifjú fejedelme, *Sándor* király, aligha mondhatja el magáról, hogy burokban született. Mintha csak valami babonáság történt volna rajta, állandóan kerüli a szerencse. Ha valamibe fog, bizonyos, hogy balul üt ki. Tervei dugába dőlnek egymásután, legszebb álmái könnyű buborék gyanánt pattannak szét. S a mi egész bizonyosnak látszik előtte, a mi már-már játszva elérni vél, az is megsemmisül, mielőtt beteljesednék.

Most újabb balszerencse érte a királyt. Belgrádból azt a szenzációs hirt táviratozzák, hogy *Sándor* nem fog Pétervárra utazni, a *cárral való találkozója elmarad*. Pedig ehhez a látogatáshoz igen sok reményt fűzött úgy a maga trónja, mint népének érdekében is.

Hogy a látogatás miért marad el, annak nevezetes háttere van. *Miklós* cár

ugyanis megtudta, hogy *Sándor* király pétervári útját Szerbiában az *osztrák-magyar monarchia elleni tüntetésnek fogják fel*. Ertesítette tehát *Sándort*, hogy csak úgy fogadhatja, ha *előbb meglátogatja Bécsben Ferenc József királyt*.

A bécsi uttól — érthető okokból — erősen huzakodik a szerb fejedelem. Nagyon sok akadály gördül ez elé *Milán* halála óta. A szerb miniszterek tüzzel-vassal megakadályozták, hogy a király Bécsbe menjen.

Szerbiában azt várják most, hogy rövid idő alatt kormányválság lesz. *Sándor* pedig fűzi, fűzi az ő reményeit tovább.

— Az aradvárosi szabadelvű párt végrehajtó bizottsága ma délután 5-órákor *Tagányi* István elnöklete alatt bizalmas ülést tartott, melyen a közelgő képviselőválasztásra tette meg az előintézkedéseket. A végrehajtó bizottság, megemlékezve *Hieronymi* Károly érdeméről, egyhangulag a következő határozatot hozta: A végrehajtó bizottság óhajtja, hogy Arad várost a jövőben is *Hieronymi* Károly képviselje a parlamentben. Mivel azonban addig, míg ő nem nyilatkozott, hogy a jelöltséget elfogadja-e, vagy nem, a nagygyűlést összehívni s a jelölést megejteni nem lehet: a végrehajtó bizottság kimondja, hogy *Hieronymit* a maga részéről felkéri a jelöltség elfogadására s arra, hogy határozatáról a bizottságot mielőbb értesítse. Végül *Tagányi* István elnök bejelentette, hogy *Lendvai* Sándor Aradról való távozása következtében a hosszú időn át nagy buzgalommal betöltött párt-titkári állásáról leköszönt. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy a párt nevében átiratilag mond köszönetet *Lendvainak* azokért a hasznos szolgálatokért, miket a pártnak tett.

— *Ottó* kir. herceg fia Budapesten. Tegnap este a budapesti Hungária szállóba egy szürke ruhás, feltűnően szép, mintegy tizenégy esztendő fiúcska érkezett egy magas termetű huszárőrnagy kíséretében. A vendég könyvbe csupán a huszárőrnagy, *Wallis* gróf írta be a nevét. Az őrnagy ezután az első emeleten, a Dunára kilátással, két egymásba nyíló, egyszerű szobát bérelt. A szállóbeliek csak jóval később tudták meg, hogy fejedelmi vendég tartózkodik a fogadóban és az őrnagy, mint kamarai előljáró, *Ottó* kir. herceg első szülött fiát, a tizenégy esztendő *Károly Ferenc József* kir. herceget kíséri. A királyi herceg és kamarai előljárója a közös étkező teremben vacsoráltak, miközben magyarul társalogtak. A kis hercegfü rendkívül tiszta kiejtéssel beszélt magyarul, nagyon élénk temperamentum és fellépése biztos. A királyi herceg ma reggel korán kelt, megreggelizett és azután teméntelen sok képeslevelező lapot küldött szét. Tizedfél órakor az őrnagygyal gyalogosan a városba ment, a honnan délben érkezett vissza a szállóba és nyomban második reggelijéhez ült, ismét a közös étkező teremben. Tartózkodásának idejére nézve a szállóbeliek előtt nem nyilatkozott.

— A függetlenségi szervezkedése. Az aradi függetlenségi polgárokat *Müller* Károly a hó 19-re értekezletre hívta össze az ipartestület nagytermébe. Az értekezlet tárgya *pártszervezés* lesz s délután 5 órakor tartják meg.

— Változás a szerb konzulátusnál. *Weisz* Soma budapesti szerb királyi konzul, a szerb kereskedelmi ügynökség vezetője, mind a két állásától való fölmentését kérte a szerb királytól. A király július 8-ikáról kelt rendeletével ezt a lemondást elfogadta. *Weisz* Soma, mint a keleti viszonyok alapos ismerője, 1897-ben lé-

tesítette a szerb kereskedelmi ügynökséget, ezt a magyar és a szerb kereskedelemre egyaránt fontos intézményt. S mint ez intézmény vezetője, mindig azon volt, hogy Magyarország és Szerbia között a kereskedelmi összeköttetés a legbarátságosabb legyen és sokszor a legkényesebb ügyeket kitünő tapintattal intézte el. Ebbeli érdemei méltánylásául nevezték ki előbb alkonzullá, majd konzullá léptettek elő. Távozását sajnálják úgy kereskedői, mint előkelő társadalmi körökben.

— **Vidéki muzeumok segítése.** *Wlassics* Gyula miniszter, ki nagy érdeklődéssel kíséri állandóan a vidéki muzeumok és könyvtárak ügyét, most közel 70.000 koronát utalványozott ki a muzeumok és könyvtárak országos tanácsa javaslata alapján több vidéki muzeum részére. Ezek között az aradi *Kölcsey-Egyesület* muzeuma és könyvtárának 1000 korona, régiségtára és iparművészeti gyűjteménye gyarapítására pedig 600 korona jutott.

— **Kinek van ötöse?** A pénzügyminisztérium tudomására hozza mindenkinek, hogy ha ötforintos bankója vagyon, sietve adjon tul azon, mert a kedves, meghitt, nagy népszerűségnek örvendő képművet csak szeptember elsejéig hagyják meg a forgalomban. Igaz, hogy ez a figyelmeztetés felesleges, mert a legtöbb öt fortos minden különösebb buzdítás nélkül szokott főváltódni. Inkább üdvös lett volna egy ellenkező irányú figyelmeztetés, hogy akinek van ötforintos bankója, vigyázzon rá és préselje le az imádságos könyvébe. Bárha ennek sem igen lehet foganatja. Hisz a tékozlásban lám maga az állam jár elől a példával, a mikor szept. elsején egy csomó közbeesülésnek örvendő ötforintost fog a tűzbe dobni. A közmondás úgy tartja, hogy senkise váltsa fel a bankóját míg másik nincs helyette; az ötforintos mégis az enyészetbe fog megtérni mosolygós amorettjeivel és csábító gyümölcsescsendéletével, holott az új ötös bankót még valahol Bécsben pingálja az ihletet és magasztos hivatását átérző művész.

— **A zsidók üldözése Oroszországban.** A legutóbbi orosz zavargásoknak a zsidók adták meg az árát. Ugyanis a kormányhivatalnokok azt jelentették a miniszteriumnak, hogy a lefolyt diákszavargásokban a zsidó ifjaknak nagy részük volt és hogy a legutóbbi nagy sztrájkoknál zsidók voltak a főaditátorok. Ennek következtében a kormány a zsidó ifjakat az egyetemekről kizárta és csak két vagy három egyetemre engedte őket korlátolt számban. Ennél sokkal mélyrehatóbb az a zsidók ellen irányuló rendelet, melyet az orosz hivatalos lap a napokban publikált. Ez a rendelet teljes egészében visszaállítja az 1861-iki törvényt, mely szerint a zsidók minden közhivatal vezetéséből eltiltattak. A rendelet továbbá a zsidó ügyvédek számát a minimumra korlátozza és egyelőre új engedélyt az ügyvédi gyakorlatra zsidóknak egyáltalában nem ad. Szóval: a zsidóüldözés ismét megindult minden vonalon Oroszországban, a honnan az iskolázott zsidóifjak nagy számmal készülnek kivándorolni.

— **A kereskedelmi és iparkamara iparos osztálya** *Kristyóry* János elnöklete alatt ma ülést tartott, melyen jelenvoltak Marschall Lajos dr., Edvi-Ilés László, Reinhart Gyula, Assael József, Steigerwald Alajos, Inokai Tóth Lajos, Rozmanith Albert, Glück Károly és Pollák Vilmos. A tanácskozás tárgyát a kereskedelmi miniszter leirata képezte, melyben a kamara véleményét kéri az Aradon felállítandó állandó iparcarnok ügyében. A kamara hosszas és érdekes vita után, némi jelentéktelen módosítással, pártolólággal terjesztette fel az Ipartestület kérvényét és ezzel ugyszólván befejezetté vált az aradi iparosok érdekeit oly közölről érintő nagyfontosságú ügy.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte *Szondy* Géza kisperegi ev. ref. lelkész. Neje szül. *Vadányi* Emma urasszony, ma reggel Borosznó fürdőn élte 46-ik s boldog házassága 7-ik évében váratlanul elhunyt. A boldogultat Aradra

fogják szállítani. Temetése f. hó 17-én d. u. 5 órakor lesz a felső temető halottas házából.

— **Új pénzintézeti főkönyvelő.** A *kisjenői* takarékpénztárnál megüresedett főkönyvelői állásra *Toldy* Lajost, a borosjenői takarékpénztár volt könyvvezetőjét választották meg.

— **Öngyilkos varróleány.** A bakfis-szívek romantikája ma ismét öngyilkosságba vitt egy 13 éves varróleányt. *Simon* (Burgharof) Anna 13 éves varróleány ma délben öngyilkossági szándékból a *Marosba ölte magát.* Ruháit a Marospartnak a vár felüli oldalán, a nyári színházzal szemben találták meg. Öngyilkosságának oka: *Szerelmem.* A leány minden este elkésve tért haza a varrodából, szülei azonban még akkor sem sejtették, hogy leányuk szerelmes, mikor ez a fiatal emberektől kapott ajándékokat vitte haza. *Simon* Anna ma délelőtt még a varrodában dolgozott, délben azonban nem ment haza, hanem egyenesen a Maros-partra ment, ahol az öngyilkosságot elkövette.

— **Athelyezett aljegyző.** A m. kir. igazságügyi miniszter *Vattay* Albert volt aradi, jelenleg bajai kir. járásbírósi aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Talált Kossuth-bankók.** A Háromveréb-utcában *Bagó* Teréz házat épített, amelynek helyén a régi házat ma lebontották. Az ócska épület alapzatában a lebontáskor nagy köteggel *Kossuth-bankót* találtak, köztük 1000, 100 pengősöket és kisebb összegű papiros bankókat.

— **Allatorvosok kinevezése.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Strauser* Áron cséftai járási m. kir. állatorvost *Nagyhalmágyra* járási m. kir. állatorvossá nevezte ki, *Hosszu* Vazul nagyhalmágyi járási m. kir. állatorvost pedig basouló minőségben Nagyikindára helyezte át.

— **A mindenható Róna József.** Szeged városa szobrot állít Magyarországnak halhatatlan emlékü fiának: *Kossuth* Lajosnak. A szobrot *Róna* József szobrász készíti, aki kökötötte, hogy a szobor megalkotását teljesen az ő izlésére bizza a bizottság. Neki utasításokat ne adjon. A bizottság tiszteletből és bizalomból a feltételt elfogadta. Most meg úgy áll a dolog, hogy felébredt ebben is, abban is a kritikus és műbíró és ki ezt, ki azt hibáztatja a szoborban. Így például a szegedieknek nem tetszik az és hibának tartják *Kossuth* öreges kinézését és a koncepcióba más egyebet is, de főképpen a felírást, amit a mester idézetül vésett a szobor oszlopába. *Kossuth* híres szegedi beszédének bekezdése ez. A történelmi feljegyzés szerint ez így hangzott volna: „*Szeged, nemzet büszkesége.*” A nép emlékezetében pedig ebben a formában él: „*Szeged népe hazám büszkesége!*” A történelmet pedig meghamisítani nem lehet, ámbar Szegednek mindegy, akár a nemzetnek büszkesége, akár a hazának büszkesége és *Róna* mesternek is mindegy, mert a legkiválóbb szobrász sem köteles elismerni a történelem lokális vonatkozásait — idézetekben. Nyilvánvaló tehát, hogy *Róna* nem nézné művészete megkisebbitésének, ha őt arra figyelmeztetnék, hogy nem történelmi szövegében idézi *Kossuth* Lajos szavait.

— **Nagy tűz a fővárosban.** *Gregersen* és fia budapesti építővállalkozó külső-soroksári uti telepen ma este nagy tűz pusztított. A főváros összes tűzoltói megjelentek, hogy részt vegyenek az oltásban, a mi igen nehezen ment. A telep jó része elpusztult, a kár óriási.

— **Az aradi gyilkos katonák.** *Stephani* Gusztáv hadbíró százados, a ki a mai napon Szegeden tartózkodott, kihallgatta ott *Tatár* Mihály családját, a kinek vallomása teljesen megegyezik a gyilkosság kiderített körülményeivel. — *Péchy* őrnagy-hadbíró, a ki a vizsgálatot néhány hónap előtt megkezdte, jelenleg szabadságon időzik. Az ő helyettesítésére jött el Aradra *Stephani* százados Debrecenből, a kinek sikerült négy hét alatt teljes világosságot hozni be

a titokzatos gyilkossági bűnyübe, melynek tettesét nyolc hónapon keresztül eredménytelenül keresték. *Stephani* volt ugyanis az, a ki a letartóztatott gyanúsítottak közül az igazi tettest *Tatár* személyében felfedezte.

— **Egy szerelmes pár tragédiája.** Szatmárról írják, hogy csütörtökön éjjel *Virnice* község közelében, egy fiatal pár a vonat kerekei alá vetette magát, *Dercsi* Balázs ottani lakosnak *Lajos* nevű fia a múlt hónapban tette az érettségi vizsgálatot s szüleinek az elhatározása szerint a papi pályára kellett volna lépnie. A fiu megkísérelte, hogy szüleit eltérítse szándékuktól, de az anyja hajthatatlan maradt, mert tudta, hogy a fia szerelmes volt *Petrics* Mihály odaváló erdővéd tizenhét éves leányába. A múlt héten *Dercsit* fölvetették a szatmári papnevelőbe s mint papjelölt tért vissza, hogy szept. elején megkezdje tanulmányait. Csütörtökön este vacsora után elment hazulról, s fölkereste a leányt, a ki, midőn szülei lefeküdtek, kiszökött a házból s együtt ment a fiuval. Kimentek a vasut töltéshez s miután előbb kezeiket összekötötték, éjjelután a *Munkácsról* *Voloc* felé haladó vonat elé vetették magukat. A vonat kereke mind a kettőnek a nyakát vágta ketté. Hajnalban a pályáról találta meg a két megcsontított holttestet.

— **Villámcsapás a tánchelyen.** Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap délután *Hódoson*. Már a délelőtti órákban a roppant hőségből következtetni lehetett, hogy vihar keletkezik, a mi délután 5 óra tájban nagy szélvész és villámcsapások közt meg is érkezett. A vihart megelőző villámcsapásoknak áldozatai is lettek. Vasárnap délután lévén, a fiatalság táncmulatságot tartott a községi nagykorcsma udvarán. A mulatozó fiatalság a vihar elől a korcsmaudvarán lévő „kocsiallás” alá menekült s ott várták a vihar lecsöndesedését. A mint ott a fészert alatt összezsúfolva szorongtak, egy hatalmas tüzsugár lecsapott a fészertbe, keresztülütötte a tetőt, a mit fölgyújtott és lecsapott a fiatalság közé, *Hankó* Ágnes, *Piriczki* Mari és *Ostyan* Antal odaváló leányokat és legényt nyomban agyonsújtotta a villám, ezenkívül többeket súlyosan megsebesített. Egy *Ábrahám* Anna nevű leánynak a villámcsapás óta az egész baloldala érzéketlen maradt; egy másik leánynak az egyik karja és lába béna maradt. Többen pedig a nagy légnomás következtében elájultak és csak hosszas élesztgetés után tértek eszméletre. A veszélyt fokozta még az a körülmény is, hogy a fészert, melybe a villám becsapott, kigyuladt és az alatta lévőök a nagy jégverés miatt, mely galambtojás nagyságban hullott, nem tudtak menekülni. Szerencsére a zápor eloltotta a tüzet s a vihar elmúltával elszállították a három halottat és a súlyosan sérülteket. A veszedelem iszonyu rémületet idézett elő.

— **Az új százkoronás bankjegy.** *Hegedüs* László, az új százkoronás bankjegy pályanyertes művésze, a napokban *Bécsben* járt, hogy személyesen rendezze nyomás alá az új százkoronás bankjegyet. *Hegedüs* most módosításokat is tett pályanyertes művén. A bankjegy magyar felén — mint említettük annak idején — karakterisztikus magyar női alak ül, antik padon; fölötte a teljes magyar címer glóriában ragyog s ezt díszes buza, és gyümölcskoszorú fogja körül. A női alak könyvet tar kezében, térdére kis gyermek hajol, mintegy szimbolizálva a házi tűzhelyet és nevelést. Jobbról erőteljes férfi alak, kezét kaszáján nyugtatja, mellette mezőgazdasági szerszámok, méhkapta, a szorgalom és munka jelképei, ezek fölött pedig *hegedüs* és kottalap függ. Mindezt egyszerű ornametális dísz fogja körül. Az alakok most sokkal kisebbek s így a szövegnek jóval több hely jutott. Az osztrák oldalon ugyancsak női alak ül, háttérben díszes szőnyegen az osztrák címer, gyümölcskoszorúval övezve. A női alak szőke gyermekét karol át, aki papírlapra jegyez. Mellettük a földgömb. Jobbról bőrkötényes kovács, aki kezét az ülőre helyezett kalapácson nyugtatja. Az üllő

mellett az ipart jelképező eszközök: háromszög, körző hevernek, fölöttük papírtekerics, tinta és toll függ. A felírás ugyanaz marad, mint a huszkoronásokon; az egyik oldal teljesen magyar, míg az osztrák oldalon kilencféle nyelv szerepel. Az új bankjegy színe még nincs meghatározva; valószínűleg zöld lesz. Alakját valamivel kisebbre szabják, mint a mostani százasoké. Az új bankjegyek 1902. január elsején jönnek forgalomba.

— **Meggyilkolt aljárásbíró.** Sátoralja-Ujhelyről tragikus esetet jelentenek. Ruby Pál homonnai királyi aljárásbíró egy társasággal kirándult a Homonnához közel levő Szirtalja nevű mulatóhelyre. A társaság jókedvűen mulatott, a mikor egy kelmeckeai parasztleányt ült az asztalhoz. Ruby távozásra szólította fel, de a leány nem tágitott. Erre Ruby, a ki tartalékos hadnagy, megkérdezte a leánytól, hogy volt-e katona. Az igenlő válasza vigyázz vezényelt és elexeciroztatta a leányt. A parasztleányt módfelett bosszantotta, hogy ő húzta a rövidbetet és mikor Ruby távozni készült, kést rántott és halántékon döfte a bírót. Ruby összerogyott és haldokolva szállították a városba, ahol ma reggel kiszemelt. A kés oly mélyen hatolt a koponyájába, hogy csak erőfeszítéssel lehetett kihuzni. A rokonszenves és tehetséges fiatal bíró szerencsétlen sorsa városzerte nagy részvétet kelt. *Keresztessy* Lajos törvényszéki vizsgálóbíró a vizsgálat megindítása és a boncolás elrendelése végett a helyszínre utazott. A gyilkos elmenekült.

— **Hitvesgyilkos nagyfuvaros.** A főváros egyik legelőkelőbb helyén, az Andrássy-uton hétfőn este két revolverlövés dörrent el, szomorú befejezésül egy boldogtalan házaspár családi életének. Egy ismert fővárosi nagyfuvarosnak a fia: *Hackspacher* József, agyonlőtte a feleségét, aki egy előkelő fűszerüzletben volt pénztárnoknő, azután maga ellen akarta fordítani a fegyvert, de csak könnyű sérülést okozott a fegyver golyója a fején. A szerencsétlen asszony meghalt ott a vásárló közönség szemelátára, a feleséggyilkost pedig elfogta a rendőrség. *Tóth* János rendőrfogalmazó, a bűnügyi osztály előadója, *Hackspacher* ma maga elé vezettette és hosszasan kihallgatta. A hitvesgyilkos fuvarost a fogság éppen nem törte meg. Cinikus hangon, szűkszavuan felelt a vizsgálatot vezető rendőrfogalmazó kérdésére — Égyre azt hangoztatja, hogy csak azt sajnálja, hogy önmagát is nem sebesítette halálra. Ez előtt négy esztendővel, mikor még az immár halott asszonynyal, aki akkor szüleinél lakott, csak titokban találkozhatott, úgy törte meg, hogy öngyilkosságot kísérelt meg. Kétszer a mellébe lőtt, de néhány heti gyógykezelés után fölépült. Részint öngyilkossági kísérlete, részint az, hogy a szerencsétlen véget ért fiatal asszonyon akkoriban már meglátszottak szerelmének következményei, meglágyították a leány szüleit, beleegyeztek a házasságba, 1897. március havában *Hackspacher* József feleségül vette *Graf* Jozefint és utóbb megszületett Józsi fiuk, aki most 16 hónapos. Egy évvel utóbb *Hackspacher* József már neki adta magát az éjjelezésnek. Ejszakákon keresztül tivornyázott, fiatal feleségének napokig feléje sem nézett s amikor mégis találkoztak, a szegény asszonyt ok nélkül ütötte-verte. Az öreg *Hackspacher*ék, akik kétségbeesetten látták, hogy mint halad fiuk a lejtőn a biztos erkölcsi halálba, meg akarták menteni. Dr. *Moravcsik* egyetemi tanárral hetekig megfigyeltették, hogy gondnokság alá helyezhessék. A teljes morálisan szenvedő ember föltartózatlanul rohant le a lejtőn és csak természetes, hogy a boldogtalan fiatal asszony kénytelen volt csavargó férjét elhagyni. Ez év elején *Hackspacher* ellen lopásért és súlyos testi sértésért a törvényszék összbüntetésképp 5 havi és 7 napi fogházat szabott ki és július nyolcadikán szabadult ki a kőbányai gyűjtőfogházból. Tegnap délután betért egy aradi-utcai kocsmába és miután tizenhét korszó sört fölhajtott, végrehajtotta a szörnyű gyilkosságot. Öt magát a maga felé irányított lövés nem sértette meg, a golyó csak a kábálját lyukasztotta ki. A fejét azonban több helyen véresre verték, mikor a

gyilkosság után lefegyverezték. Sebeit a rendőrorvos bekötözte. A gyilkos különben igen csinos arcu ember. Már ma is a kimérendő büntetésére gondol és attól fél, hogy akasztófára jut. A boldogtalan asszony teteme még künn fekszik az üllői-uti morgueben. A boncolást holnap ejtik meg. Temetéséről szülei gondoskodnak.

— **A hőség.** Teljes kánikulai erővel dühöng a meleg. Országzerte a nagy hőségről panaszkodnak, mely már szedi áldozatait. Nagyváradról táviratozzák, hogy a türhellen hőség következtében ma többet összeestek az utcákon. A hőmérő árnyékban 33 R-t mutatott.

— **Katonazene a parkban.** A Baros-parki kioszkban holnap, szerdán este katonazene lesz.

— **Sikkasztó csendőr.** A legritkább eset, hogy a csendőr, a ki a vagyonbiztonság felett őrködik, bűnbe essék. Nagyváradon megtörtént most, amit a derék csendőrök ugyancsak röstelnek, hogy egy ujjonc a rábizott pénzzel megszökött. *Béres* István fülöpszállási illetőségű csendőrujjoncot ezelőtt két hónappal kiképzés végett a nagyváradai szárnyparancsnoksághoz osztották be. A parancsnokság természetesen egész bizalommal volt iránta. *Béres* István az elmúlt szerdán laktanyaügyeletes szolgálatot teljesített. Délelőtt szokás szerint a postára küldték, a hova a napi leveleken kívül 296 koronát kellett vinnie. A kaszárnnyában nagy izgalmat okozott, hogy a csendőr délben egy órákor sem tért vissza. Keresni kezdték a városban, sorra járták a mulatóhelyeket, de sehol nyomát sem lelték *Béres*nek, aki mint arról nyomban meggyőződtek, nem adta föl a postán a rábizott összeget. A parancsnokság járórt is küldött a szökevény felkutatására, *Béres* István pedig ezalatt egy szabóüzletben polgári ruhát vásárolt. Uniformisát és oldalfegyverét odahagyta a boltban:

— Ezt majd szombaton küldjék ki nekem a csendőrlaktanyába.

És ott a boltban legott át is öltözött, azután valószínűleg vasutra ült. A szabó pedig elküldötte szombatom az egyenruháját a Kaszárnnyába, ahol ugyancsak nagyot néztek. Arra tudniillik nem gondoltak, hogy a furfangos csendőr ruhát cserél, s a köröző levélben, amit elfogatása végett szétküldöttek, úgy írták, hogy teljes csendőri felszereléssel szökött meg. A csendőrség most a legszélesebb körű intézkedéseket tette meg a sikkasztó elfogása iránt, eddig azonban a nyomozás nem hozott eredményt.

— **A kalauz szerelme.** *Schneller* Dezső huszonhat estendős budapesti villamos vasúti kalauz azzal az eltökélt szándékkal közeledett *Fleischmann* Berta 32 éves szakácsnőhöz, hogy meghódítja. Merész terve csakhamar sikerült is. A hiszékeny leányt meghatották *Schneller* udvarló bókjai és mikor a leány egyenesen megkérte a kezét, *Fleischmann* Berta boldogan beszélte esténként a szomszédok irigy cseléd-ségének, hogy ő menyasszony. *Schneller* Dezső, mikor már ennyit elért, tovább haladt. Most már nemcsak a szívét akarta a leánynak, de a pénzt is. Sőt ezt inkább, mint a leányt magát. Előbb kétszáz koronát kért Bertától, azt állítva, hogy valami jobb állásba akar bejutni és ott óvadékat kell letenni. Majd aztán 10—20 koronás kölcsönöket csalt ki és mikor a leány minden pénzét, körülbelül hatszáz koronát elszedte, kerekét oldott és magára hagyta a leányt a kelepelő gölyamadárral. A csalódott és kifosztott nő ma a rendőrségen panaszt emelt *Schneller* ellen, a kit most országosan köröznek.

— **A peresztes király.** Bécsből írják: Radkersburgban folyó hó 13-án érdekes járásbírósi tárgyalás volt amelyen alperesként ő felsége szerepelt, *Lehnerth* Arthur radkersburgi földbirtokos 1899. május 19-én 14 lovat szállított. Ő felsége részére a bécsi udvari istállóba, amelyből négyet május 23-án Budapestre szállítottak. A szállítás közben az egyik ló a vasúti kocsiban Sopron állomáshoz közel megdöglött, aminek oka az állatorvosi

vizsgálat szerint agyvértolulás volt. A bécsi kabinétiroda ezért nem akarta ló vételárát, 1400 forintot kifizetni, amire *Lehnerth* beperelte ő felségét, a radkersburgi járásbírósnál. Az ügy két évig húzódott, míg végre ítéletet hoztak. Ő felségét a tárgyaláson lovag *Rütten* udvari titkár képviselte. Miután bebizonyult, hogy a lónak az átvételnél semmi baja nem volt, a járásbírósnak ő felségét a vételárban elmarasztalta s kötelezte a felmerült költségek 600 korona 41 fillér megfizetésére. A bírónak az ítélet megfogalmazásánál nagy gondot okozott az, hogy ő felségét marasztalja el „Ő felsége a király nevében.” Végre is a k. u. k. Kabinet kanzleli lett a peresztes jogi személy.

— **Purcsi Károly** híres makói cigányzenekara holnap, szerdán és a következő estéken a Központi szálló kerthelyiségében hangversenyt rendez.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Büvészeti és spiritisztikai előadást** tart a világhírű *Alapy és Senjónid* művészpár, szerdán július hó 17-én és csütörtökön július hó 18-án, a Gömör-féle kerthelyiségben este 8 órákor, belépti díj nélkül. A bűvészet, spiritizmus, gondolat-olvasás, hipnózis és az illúzió csodái iránt érdeklődnek, figyelmébe ajánljuk ezen előadásokat.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A tisztí kard és az adóság.

(Lefokozott honvédtisztek.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 16.

Lükő Barna honvédszázados lefokozása után, amelyről lapunk vasárnapi számában már megemlékeztünk, ma egy újabb lefokozásról hoz hirt egy szegedi távirat. A legújabb tisztí botrány hőse *Hetessy* Gábor szegedi honvédfőhadnagy, akit a 2-ik honvédkerületi hadbírósnak ma három havi fogházra és rangvesztésre ítél.

Hetessy bűne az volt, hogy a múlt évben *Zomborban* egy kávéházi összeszólalkozásból kifolyólag kardjával levágta *Kanyó* Ernő alszámvevő tüleit. Hetessy akkor színházi előadásról jött *Kanyó*val, akinek testi-lelki jóbarója volt. Színházból kávéházba mentek, majd a mulatóhelyeket keresték fel s mire ismét visszatértek a Korzó-kávéházba, már olyan virágos hangulatban voltak, hogy a nagy barátkozás vége verekedés lett.

Kanyó ugyanis reggel vele nem akarván már folytatni a mulatást, haza indult. A főhadnagy azonban utját állta s kardcsapásokkal igyekezett visszatartani. Eközben kardjával *Kanyó*nak fejére ütött s bal fülét levágta.

Az alszámvevő erre revolvert rántott elő s *Hetessy*re lőtt, aki a lövések elől elmenekült. *Kanyó* visszament a kávéházba s mikor ott a kassza felett elhelyezett tükörben eltorzított arcát meglátta, hirtelen elővette revolverét s mielőtt tettében megakadályozhatták volna, agyonlőtte magát.

Az eset akkoriban országzerte nagy fel-tűnést keltett s a főhadnagy rögtön meg is indították a vizsgálatot, amely a mai ítélettel nyert befejezést. *Hetessy* főhadnagy elle előtt a hadbíró felolvasta az ítéletet, azután bevezették a katonai fogházba, ahol *gallérijáról a csillagokat letépték és kardjától megfosztották.*

A másik botrányhős *Lükő* Barna szegedi honvédszázados, akit nem a kardja, hanem adóságai vitték a börtönbe. *Lükő* az, akire a szegedi honvéd-hadbírósnak — mint már röviden megírtuk — súlyos büntetést mért s a kit a

könnyelmű életmód, meg a sok dárídó arra az ösvényre sodort, — a honnan még nagyon kevesen tértek vissza baj nélkül.

A százados *Lükő* Barna és a szegedi ötödik honvédegyezred *nagybecskereki* zászlóaljánál szolgált. Aránylag fiatal ember volt, 28 éves korában nyerte el a harmadik csillagot s főlebbvalói nagy jövőt javasoltak neki. A hadsereg legképzettebb katonái közé tartozott, a ki nemcsak a csapatszolgálatnál tünt ki a többi közül, de szakmunkálataival is feltűnést keltett.

A nagybecskereki uri társadalom rövidesen felkarolta, úgy, hogy *Lükő* rövidesen becézett tagja lett a legelőkelőbb köröknek. De a sok szereplés, mulatás, a miből Torontálban bőségesen kivetheti a részét az a boldog halandó, — a kit gráciába vesznek az uralkodó körök, sokkal több pénzébe került *Lükő*nek, mint a mennyi kitelik a százados fizetéséből.

A pénzzavar állandó otthonra talált nála s bekövetkezett a keserves váltólovaglás, a mely tengernyi fáradsággal kezdődött, majd pedig lealázással végződött. Megtagadták vele szemben a legapróbb kölcsönöket, váltóit felmondták, a kezesek nem voltak hajlandok terminusok alkalmával az új váltót aláírni, — szóval olyan helyzetbe került a daliás százados, — a melyre a kétségbeesztő kifejezés is enyhe.

Ennek a helyzetnek azonban számos és érdekes előzménye van s ott kezdődik a fehér asztalnál, — pezsgőpalackok tömegében, berugott nagyböggők társaságában, — majd folytatódott a zöld asztalnál kártya és rulett körül.

Azt ugyanis kevesen tudják az országban, hogy *Nagybecskerek egyik nyilvános uri társaság helyiségében valóságos kis Monte-Carló létezik*, hol forog a szerencsekerék délután, este egész hajnalig s a *rouge*, meg a *noir* fölemészti azokat a garasokat, a miket keserves munka árán szerez meg a klubtag. A játék pedig folyik a *hatóság csöndes tudomásvétele mellett*, s hogy mekkora arányokat ölt, arra nézve elég bizonyosságot szolgáltat a játékpénz nagysága, a mely kétezer koronát is kitesz havonként.

Lükő, a ki napról-napra mind jobban érezte, hogy mint sülyed vele a baj, arra gondolt, hogy talán némi szerencsével tisztázhatja innen a vagyoni viszonyait, hiszen száz meg száz forint röpköd a levegőben, a croupir néha egész vagyont söpör be, más pedig ezeket vág aránylag rövid idő alatt zsebre. Hátha kedvez a szerencse. De nem kedvezett. E helyett növekedett az adóssága s meg sem állt addig, a míg *huszonnégyezer koronáig* nem jutott. A klub tagjai már félszeket álltak ki, mikor egy szünet közben bizalmas szóra felrehívta őket a százados s egyre gyakrabban lehetett látni a vállvonogatásokból, hogy a kísérletezés negatív eredménnyel végződött.

A zászlóaljparancsnokság végre is kénytelen volt megtiltani a tisztikarnak, hogy eljárjon a ruletthez, ámde az édes-kévis vigasztalás maradt *Lükő*re nézve. Később aztán a duhajkodás egyre szélesebb arányokat kezdett ölteni, a vele egyházban levők legeendákat meséltek bravurstiklijéről, a mint lóháton vitt föl az emeletre könnyüvérű hölgyikéket, végre a lakást is felmondta neki a házigazda, minthogy a házban fiatal lányok is laknak, a kik éppenséggel nem tanulnak épületes dolgokat az ő mulatozásaiából.

Tavaly nyár utolján elment *Lükő* is a nagy gyakorlatokra, a hol mint a Bolla-rendszer nagy hive, újra népszerű lett. Erről a tavalyi manőverről rémmeséket mondanak azok, a kik

részt vettek rajta. A pezsgős ebédek következménye volt, hogy némelyik hadnagy alig kapott elsején nyolc-kilenc forintot kézhez a fizetéséből, a többi fölemészttette a bajtársi szellem.

Lükő százados egy reggel azzal a szenációval lept meg társait, hogy az elmúlt éjjel *valaki feltörte a kufferját és ellopta belőle a század pénzét*. Nem volt sok, mindössze körülbelül 800 korona, de hát végtére is hivatalos pénz volt.

Lükő ugyanis, mint minden századparancsnok, szokás szerint kikapta havonként háromszor az élelmezésre szükséges összeget. Ez rendes körülmények között is nagyobb szokott lenni annál az összegnél, a mennyi kell, hogy ne jöhessen zavarba a tiszt. Manőver idején körülbelül kétszeresét kapja a századparancsnok a szükséges pénznek, köteles azonban természetesen elszámolni vele.

Nyomban megindult a nyomozás az iránt, hogy ki lehetett az éjjeli tolvaj? de nem vezetett eredményre. A vizsgálat éle azután *Lükő* ellen irányult s föyt körülbelül tíz hónapon keresztül, míg most a szegedi hadbíróság meghozta az ítéletet.

Ez kilenc havi fogságra szól. A daliás századost előbb lefokozták, elszedték aranyos attilájáról a három arany csillagot. Hogy beismertő vallomást tett-e, vagy csak az összetett bizonyítékok döntötték el a sorsát, azt nem lehet tudni, minthogy tudvalevőleg az ilyesmi nem juthat nyilvánosságra.

Szerencse még a szerencsétlenségben, hogy nem kell közlegényi állapotban semmi időt sem utána szolgálnia, mivel szolgálati éveinek száma éppen tizenkettő.

NAPIREND.

Július 17. Szerda. Róm. kath. naptár: Elek. Endre. — Protestáns naptár: Elek. Endre. — Izraelita naptár: Ab. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (július 4.): András. — A nap kel 4 óra 5 perckor, nyugszik 7 óra 34 perckor. — A hold kel 5 óra 53 perckor, nyugszik 8 óra 5 perckor. Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 760.0 milliméter, délután 2 órakor 759.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 19.8, délután 2 órakor C° + 29.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor N. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor felderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, jelentékeny csapadék nélkül, zivatarok.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óráig délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölossey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Holyiség: Erektymuzeum helyisége mellett ülésterem.

Július 21. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Gainára. — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Arená-épület). — Az aradi vas- és fém munkások szakegyletének júliálisa (Csálai erdő). — Az aradi műkedvelői ifjak egyrészenek műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma Kurticson (Központi kávéház.)

Július 23. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Körorvosválasztás Szemlakon.

Július 24. A marosmenti halásztársulat közgyűlése. Július 25. Az új-szent-annai ifjuság Anna-bálja (Wéger-kerthelyiség.)

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Uj-Arad, július 16.

A behordásra és cséplésre már jobb időnk van és a gazda igyekszik is most minden erejével munkájának szekerét előbbre vinni.

Szünetel most hetivásár és üzlet. Uj buzát csak szórványosan találunk, de ennek minősége jó. Kissé szorult, na meg kevés az átlag, de van reménye gazdáinknak, hogy később jobb árt érhetnek el gabnájukért.

A zabot is aratják és nemsokára ezt is behordják már.

A hetipiacon mintegy 500 métermázsza buza és 300 métermázsza tengeri került forgalomba tartott árak mellett.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű ó-buza 7.20—7.30.

Közép minőségű ó-buza 7.10—7.20.

Tengeri 4.60.

Uj rozs névleges jegyzés 5.60—5.80.

Uj árpa névleges jegyzés 4.60—4.80.

O zab névleges jegyzés 5.10—5.20.

Az irányzat lanyha.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 16.

Délitőzsde. A buzaárakat kielégítő, a vételkedv mérsékelt. Lanyha irányzat mellett 16,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonának közül rozs olcsóbb, a többi bányadt. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.96—7.97
Rosz októberre	6.77—6.78
Zab októberre	6.29—6.30
Tengeri júliusra	5.22—5.23
Tengeri augusztusra	5.30—5.31
Tengeri 1902. májusra	5.02—5.03
Repcze augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.94—7.95
Rosz októberre	6.75—6.76
Zab októberre	6.28—6.29
Tengeri júliusra	5.29—5.30
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1902. májusra	5.01—5.02
Repcze augusztusra	12.85—12.95

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	639.25
Magyar hitelrészvény	643.—
Leszámitolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasmű részvény	440.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	642.—
Közuti vasut	572.—
Városi villamos vasut részvény	286.—

S z e s z ü z l e t.

— Július 16. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13.— korona mmázsánként.

— **Bécsi sertés vásár.** (Telefon-jelentés.) Felhajtottak 11,498 sertést, ezek közt 3192 nehéz bakonyit, 3803 könnyű bakonyit, 4503 malacot. Fizettek nehéz bakonyiért 75—78, könnyű bakonyiért 68—74 malacért 77—86 koronát.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Fuchs Jenő Prága. — Schönwald M., Varasd. — Oeumann Manó, Szombatkegy. — Laubner Antal, Niemes. — Cech József, Aussig. — Göbel János Oskau.

C S A R N O K.

J á n o s.

Irta: Móra István.

I.

Inkább jótét fejében fogadta meg Kapusi Tóth Péter az apátlan-anyátlan árvát, mint bérért. Elmaradt, sült kis gyerek volt, csekély haszonra való, akit meg-megszalasztott a gunár, meg-megrugdosott a bakpulyka, föl-fölgurított az elkapott, elhamisított bentvaló kosbarány.

De az emberséges koszon, anyai bánáson csakhamar kivackolódott János és utolérte magát. Mert amugy szemes is volt, tőkéletes eszü is, igazi jó vér, csak biz az istenadta juhnyíró asszony édes anyja kezei alatt, aholott a juhnyírásnál nemigen van élehetlenebb mesterség: megőregedett a gyerek, mint a hogy a káposzta-palánta megőregszik. Ellenben az is igaz, hogy az ilyen vén palánta, ha a földjét, idejét, ültetését egyaránt eltaiálják: kész káposzta lesz hamar, csak eső járja, nap érje, hernyó ne bántsa. S János nem kerülhetett volna emberebb ember gondjába, mint aminő Kapusi Tóth Péter.

Maga is szegényből lett valami, napszámósból árendás, árendásból feles szántó, feles szántóból gazdaember, de ki tudja: mi a szegénység: a ki most se kényesebb ember, mint mikor kiállt volt a piacra kaszával-kapával; a

felesége is, mint mikor még tollat járt változtatni husz krajcárért, hogy ne egye a készet, oylan.

Füvek egy sincs, csak lányuk három. S János azokkal egysorvást eszik a padkán, vagy a pitar földjén s látja, mely igaz kéz mert a tányérjukba; egy imádságot imádkozik a lányokkal, csak eleinte ha értetlenül morogja is. Az ő imádsága eddig annyi volt, hogy ha nem akart még aludni, hanem nagyon regnált egy darab kenyérért, az anyja ráripakodott:

— Alszik már a kenyér... Te meg mondd: Uram Jézus, oszt aludj!

A legkisebb lánynak, Pizsikének tél-tul ő mondja elejbe a könyörgést nem soká:

— És szabadíts meg minket tüztől, víztől, hirtelen haláltól, gonosz ember szándékától.

II.

Olyan kanász lett belőle egy-két esztendő után, mint a világ. Akkorra a lányok is föliperedtek a libához, a pulyka mellé, már mint a két nagyobb lány, Pizsikét meg föladták iskolába. És János nap mint nap eltanulta a kis lány tudományát, az i—i-t, u—u-t, és sorra a többi, irván, még a disznók megfekszenek, a sima homokfúvába ustornyéllal a tudományt, mely szerint: ur viv, e mü mici müve... Szép volt az nagyon, a disznók is helyeselték csendes szuszakolással: ő, ő-ő-ő...

Rákaptatta a gyerek a lányt:

— Te, Pizsi, ha kiereszt a tanító, ne a rendes uton eredj, hanem erre gyere, akkorra árok én neked földimogyorót... Hallod-e: a táblát ha le nem törölöd, a leckédet ha fölmondod, olyan pacsirtafészket mutatok, akiben most kel a tojás... Arra az anyja rászáll, ha a kötödbe veszed is...

— Nem hiszem én azt...

— Ejnye no, de sütök ám kukoricát is...

— Oszt nem tudad ezen kezdeni?

— Az evést se kezdik a rétesen...

Tudsz-e már új számot?

— Még most is haton vagyunk.

— Na jssen! Én már beleirtam bicskával a kutágasba is a házunk számját. Tudod-e, hány?

— Tudom is én!

— Három meg kettő meg hat: érted-e?

— A lány összeadta az ujjain:

— Tizenegy...

János bölcsebben nézett a semmibe, mint a tudós, aki új törvényt fedezett föl s belebökte ostora nyelet a siványba:

— Nem igaz: hanem háromszázhuszonhat...

Hallottam, mikor a kisbíró mondta, az pedig több ember, mint a te tanítód, mert lovon jár, a tanító meg gyalog... Ugy-e, hogy én is tudok valamit? Látod-e!

Ráhagyta a lány, hogy az mind lehet, hanem ő meg éhes.

A sutytyó kötődött vele:

— Micsoda? Hát az iskolában is megszoktak éhezni? Ejnye, hejnye... No: kutasd hát ki a szűrőm ujját! Érzed-e már, hogy micsoda? Ugy-e, hogy sült-kukorica? Nem evett azt az idén még a császár se... Na most már ülj le, oszt olvasd el a köztábláról, amit irtál. Nézzem: tudod-e?

Az volt pedig a szive szándéka, hogy mindent megtanuljon ő is, amit a lány tud, — csak tette, mintha ő már akár visszajárul is fejből elmondaná az egész könyvet.

Összebujtak a leterített szűrőn s még Pizsi nagyokat harapott közbe-közbe a kukoricába, János el nem szalajtott egy lehelletét, mely az olvasáshoz való volt s a végén rámondta:

— Jól feleltél. Tudtad hiba nélkül... De mutatok is ám hazafelé pacsirtafészket...

Aztán megkerülte a százfélé szakadt kondát, összebiztatta, összeolvasta az ostora nyelével, mintha tüssök ment volna a talpába, megpróbálta az új betűt a homokban.

S mikorra a lány megtanulta a betűvetést végig, ő is tudta már. Csak tintával nem próbálta még, — félt, hogy kinevetik. Ellenben a derekába, botra együgyű bicskájával úgy véssett, mint a kész metszés.

— Ládd, Pizsi, ezt nem tudja megint a tanítód se, ustornyéllal rozmaring közé a nevit fölírni. Igaz-e? Ha lány nem volna, cifráztam volna már neked is ilyen ustornyelet, mint az enyém, de megállj, ha nagy leszöl, majd cifrázok guzsalyzárat...

(Polytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.03
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. v. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszlóig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeszről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeszsig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

A

színházi zenekar

MA

KÁNYA GÉZA

sörcsarnokának kerthelyiségében

nagy hangversenyt

rendez.

Szabad bemenet.

A színházi szünetek alatt a fenti zenekar minden **szerda, szombat és vasárnapon** hangversenyt rendez.

Színház Uj-Aradon,

a Martini-féle söresarnokban.

Bérlet szünet.

Szerdán, 1901. évi július hó 17-én

Az aranykakas.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Fáy J. Béla. Zenéjét szerző: Szentirmay Elemér.

SZEMÉLYEK:

Szikra Julis . Ferenciné.	Gyárfás Béla . Vetési D.
Fürge Antal . Uj. Gáspár J.	Müller Ottó . Erdélyi R.
Dachsmayer Szathmáry.	Flóris, koldus . Várady J.
Erzsi, leánya . Gáspár M.	Treszka . . . Illésházi M.
Liza, huga . . . Rózsáné K.	Bokros, ülnök . Nagy Lajos.
Horváth . . . Gáspár J.	Emma, neje . Móri Piros.
Klárka Vetésiné G.	Feri, pincér . Szabó Daní.

Kezdeté 8 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Július 16. —

Fehér Kereszt szálloda. Fränkl I. utazó Budapest. — Schwartz I. utazó Budapest. — Weisz I. utazó Bécs. — Fröhlich Hugó utazó Bécs. — Pallan János utazó Bécs. — Preszburger S. utazó Bécs. — Vékony Károly utazó Dees. — Offner S. utazó Budapest. — Reich S. utazó Budapest.

Központi Szálloda, Berec Aurel miniszteri biztos Budapest. — Németh Sándor és ujeje gazdálkodó M.-Kovács háza. — Mayer Gyula utazó Szombathely. — Cametzer Károly utazó Budapest. — Geró Armin igazgató Szeged. — Balogh Géza biztosító hivatalnok Budapest. — Farkas Vilmos kereskedő Budapest. — Jánosi György árvaszéki iktató Déva. — Citrom Jakab és neje tanár Belényes.

Vass Szálloda. Alföldi Sándor utazó Budapest. — Leipnik Ferdinánd kereskedő M.-Szlatina. —

Goldstein Henrik utazó Bécs. — Reiner Frigyes utazó Bécs. — Mayer Samu utazó Budapest. — Berényi Zoltán mérnök Budapest. — Perényi Ferenc főgimnáziumi tanár Jászberény. — Mayercsak Sándor utazó Bécs. — Bing Gusztáv utazó Bécs. — Kempfeld Károly utazó Bécs. — Göttman József utazó Prossnitz. — Sand Emil utazó Bécs. — Kohn Adolf utazó Budapest. — Joanovics János lelkész Gerlistye. — Revesz József utazó Bécs. — Grosz József utazó Budapest. — Kuntner Róbert tanárjelölt Budapest. — Vinkler Vilmos utazó Budapest. — Bergoits Jakab főpincér Mezőhegyes. — Blitzmann János utazó Bécs.

NYILTTÉR.*

Szondy Géza, kisperegi ev. ref. lelkész és gyermekei *Bella* és *Imre* a maga, számos rokonai és az alólítottak nevében mély fájdalommal tudatják a felejthetetlen nő, testvér, unokatestvér, meny, sógornő, rokon és barátinő

Szondy Gézáné

szül. Vadányi Emma urnőnek,

1901. évi július hó 15-én Borosznó fürdőn életének 46-ik s boldog házasságának 7-ik évében történt gyászos elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai július hó 17-én d. u. 5 órakor fognak Aradon a felsőtemető halottas házából az ág. ev. hitvallás szertartásai szerint tartandó ima után örök nyugalomra helyeztetni.

Arad, 1901. július 16.

Vadányi Vilma férj. Knothy Gézáné, mint nővére.

Knothy Géza, sógora.

Knothy Sarolta férj. Nagy Vilmosné, Blanka, Viktor, Imi, unokatestvérei.

Özv. Osofszky Sámuelné szül. Klár Vilma, Özv. Mixich Antalné szül. Klár Emma, mint nagynénjei.

Özv. Szondy Imréné szül. Szikszay Vilma, anyósa.

Szondy Béla, Szondy Berta férj. Hody Pálné,

Dr. Szondy György és neje Kovács Etelka, sógorai és sógornői.

„Csutak“ temetkezési-vállalata.

A vidék leghíresebb cigány-zenekara ARADON.

Van szerencsém a t. cz. közönség szives tudomására juttatni, hogy

PURCSI KÁROLY

makói 14 tagból álló híres zenekara

ma szerdán, f. évi július hó 17-én

és a következő napokon a

KÖZPONTI SZÁLLODA

TÜNDÉRKERTJÉBEN,

kellemetlen idő esetén az

étteremben

NAGY

HANGVERSENYT

tart.

Aki barátja a zamatos magyar nótáknak, ne mulassza el meghallgatni ez országos híru cigányokat.

★ Kitünő konyha. ★ Hamisítatlan borok. ★

Kezdeté 8 órakor. — Szabad bemenet.

Számos látogatást kér

Nagy Lajos,

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! **Umbertó** Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, e két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngéledők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni e kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umbertó** China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umbertó china vasbora betegemnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápory Nándor.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez“

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy az aradvárosi adókövető-bizottság még eddig meg nem adózott iparosok, kereskedők, orvosok és mindenemű nem fix jövedelemmel bíró adókötelesekre vonatkozó III. oszt. kereseti adó kiszámítási javaslatokat f. é. július hó 18-tól kezdőleg

a városház emeleti kistermében fogja tárgyalni és 1901. évre az adót megállapítani.

Miről az érdekelteket azzal értesitem, hogy a javaslatok elleni kifogásaikat ezen bizottság előtt szóval, vagy írásban előadhassák. Arad, 1901. július hó 15-én.

Szalay Károly,
bizottsági elnök.

„Balf kénes iszapfürdő“

Sopron mellett,

a hasonló vasuti állomás közvetlen tözsomszédságában.

Télen és nyáron nyitva.

A gyógyfürdő erdős hegyektől védett gyönyörű völgyben terül el. Pormentes ozonduz levegő.

Javalva van: izom és ízületi csúz, csuzos hűdések, köszvényes ízületi lob, idült izzadmányok, görvéllykór, bujakór, idült fémmergezés, az idegek betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és különböző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Meleg kénes fürdők. Kénes-vasas lápfürdők, melyek női bajoknál és idült csuznál használatnak (a hivatalos vegyelemzés szerint vasoxyd tartalommal 18-szor oly erősek, mint a világhírű Marienbadi moorfürdők.) **Villamos kénesvízfürdők.** (Dr. Gärtner módszere szerint,) melyek főleg idegbántalmaknál alkalmaztatnak rendkívüli sikerrel, **villamos fényfürdők** elhízás ellen. **Szénsavas pezsgőfürdők** szív- és idegbajok ellen, dr. Reitter-féle forróvíz készületek. **Hidegvízgyógyintézet.** Az összes fürdők a mai kornak megfelelően, a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve.

100 ágyra berendezett **állandó munkás sanatorium,** mely a magas belügyminiszteriumnak 1899. évi november hó 15-éről kelt 117214/Vl. számú rendelete értelmében az ország összes törvényhatóságainak, nemkülönben a betegsegélyző pénztárak figyelmébe ajánlatott. A m. kir. államvasutak alkalmazottai ezen sanatoriumba utaltatnak fürdőhasználat céljából. Ezen munkás sanatorium beteget naponta 1 frt 08 kr.-ért teljes ellátás, u. m.: étkezés (reggeli, ebéd és vacsora) lakás, takarítás, világítás és a meleg kénes fürdők használatát élvezik.

Ivó kúrál a kénes savanyúvízforrások és egy főleg a vese és hólyagbántalmaknál kitűnő gyógyhatású lithiumos savanyúvízforrás lesz használva, mely utóbbi savanyúvíz 25 üvegje (fél liter) 5 koronába kerül.

Bővebb felvilágosítással szolgál: **Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága,** vagy a tulajdonos Med. dr. Wosinski István. Posta, vasuti és telefon állomás a fürdőtelepen.

857

Dobsinai jégbarlang

klimatikus gyógy- és nyaralóhely. Ezen elsőrendű európai nevezetesség Gömörmegyében, 9.69 m. magasságban a tengerszín föött, hatalmas fenyveserdők környezte sztraceni völgyben fekszik. érdekes kiránduló-helyekkel, gyönyörű kilátásokkal, sétányokkal, halászzattal, az új vendéglőben kényelmes ellátással és kiszolgálással.

Villamos lámpákkal hatásosan megvilágított jégbarlang értelmese vezető kalauzolás mellett, május 15-től okt. 1-ig naponként délelőtt 11 órától délután 3 óráig. — petroleum-, magnésium-világítás mellett bármikor megtekinthető. A barlangi utakat száraz pallók, lépcsők és karfák teszik kényelmessé.

Vasuti állomás délről Dobsina (magy. kir. államvasut. északról Poprad-Felka (Kassa-Oderbergi vasut.) Az állomásokon kocsik. Jégbarlang a dobsinai vasuti állomástól 2 1/2 órányira, a poprad-felkától 4 órányira fekszik, mindenütt gyönyörű, elragadó erdőborította vidékekkel.

Az évad alatt posta- és távirat-állomás a jégbarlangnál. Prospektusokkal és értesítésekkel szolgál az igazgatóság.

Nyári ujdonságok.

Már most mérsékeltébb áron kaphatók az alant jegyzett cikkek:

Szerb vászon fehér színes csikkal	mtr. 16 kr.
Åjour csalán vászon, finom izlésű minták	mtr. 20 kr.
Sima csalán battist	mtr. 18 kr.
50 uj minta czérna zeffir	mtr. 35 kr.
Finom battistok	mtr. 30 és 40 kr.
Delainek uj minták	mtr. 55 krtól.

Nagy választék

Pompadour selyem battistokban.

Mosó pongis.

Angol és mosó selyem vásznak.

Fürdő costumök.

Frottir köpeny és fürdő-sapokák.

Blousok.

Menyasszonyi kelengyék.

Férfi fehérműek.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD,

Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

**Tüzfakezelőségben
járta
erdőkezelő
és egy óvadékképes
pénztárnok**

kerestetik.
Ajánlatok bizonyítvány, másodlatokkal **Groszmann Farkas** cím alatt **Acsuzára** (Aradmegye) intézendők. 953

A kiszindiai körjegyzőség irodájában egy a jegyzői teendőkben járta

írnok,
folyó évi augusztus hó 1-ére
kerestetik.

Javadalmazása: havi 30 korona fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás, szorgalma és megbízhatóságához képest megfelelő mellék jövedelemre számíthat. 941
Anyakönyvvezető-helyettesé ki nevezhető előnyben részesül.

Üzlet eladás.

Egy 35.000 lakósu magyar városban (megyei székhely) 5 év óta fenálló elegánsan berendezett

**női confekcion-üzlet
a főtér legszebb helyén,
— más vállalat miatt —
rögtön eladó.**

Czím megtudható e lap kiadóhivatalánál. 956
Szükséges tőke ca 2000 frt.

A borosjenői takarékpénztár részvénytársaságnál lemondás folytán üresedésbe jött

könyvelői állásra

ezennel pályázat hirdetik.
Évi fizetés 1600 korona készpénz és természetbeni lakás.
Feltételek: teljes mérlegképesség, tökéletes jártasság a levelezésben, valamely pénzügyintézet nyert működési bizonyítvány.

Kellően felszerelt pályázati kérvények **f. év július hó 25-ig** adandók be: az azontul beérkező pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

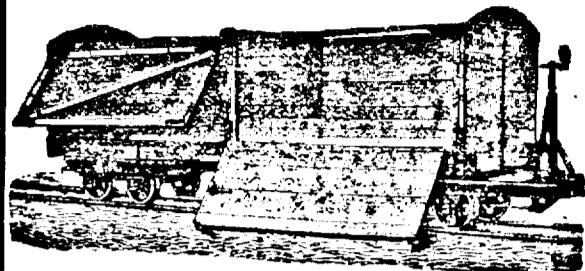
A megválasztott óvadékként 600 korona készpénzt tartozik az intézet pénztárába letenni, mely 5%-kal kamatoztatik.

Az állás **f. év augusztus 1-én** elfoglalható.

Borosjenő, (Arad m.) 1901. július 15.

954 **Az igazgatóság.**

RÉPAVASUTAK

U. M.: SINEK, VÁGANYOK, KOCSIK, VÁLTÓK, MOZDONYOK STB. A RÉPAIDÉNYRE **BÉRBE** IS ADATNAK.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN

Koppel Arthur-féle Vasutak 918
BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-UT 113-115.

A legjobb
mosószer
mégis csak a valódi.

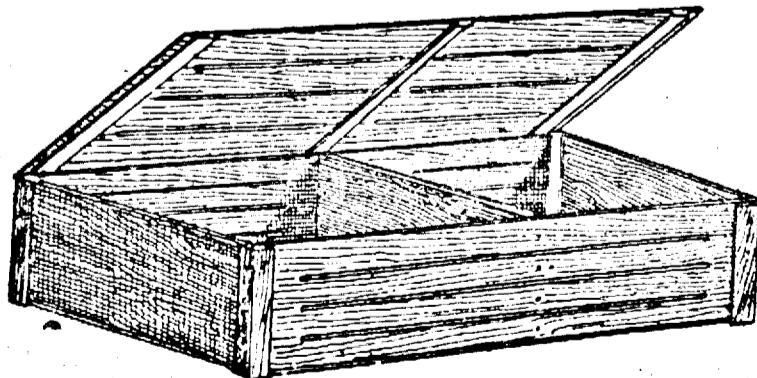
Mindenlitt kapható.

909

MUNK II. és FIAI

gőzfűrész-, parkett-, hordó-, láda- és faárugyár,
szakács, szlatina és madrizestyi uradalmak,
Maros-Szlatina, Arad m.

Ajánlják szőlő- és egyéb gyümölcs szállítására kitünően bevált
egyedüli alkalmasnak elismert

szabadalmazott farekeszeiket.

Fagyapot minden rekeszhez ingyen!

Képviselő Arad részére:

Schäffer Henrik, Andrássy-tér (Bing-ház.)

Telefon 208. sz.

922

Aradi nyomdarészvénytársaság könyvnyomdája.

Kiadó lakás.

Boros Beni-tér 11. sz. (Fő-ut)

alatt egy

10 szobás lakás,

mellékhelyiségekkel

**november hó 1-ére
kiadó.**

Bővebbet ugyanott az irodában. 943

Járkos község volt urbéresek erdeje, mely ez év június hó 4-én árverelők hiánya miatt el nem adatott, jövő hó 5-én, a már ismert feltételek mellett, d. e. 11 órakor Járkos községében a bíró házában el fog adatni.

Silingyia, 1901. július 12-én.

Mladin György,

urb. elnök.

950

551-1901. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy aradmegyei takarékpénztár végrehajtónak, Árgyelán Gusztáv kétegyházi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1000 korona tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbíróság területén lévő, Aradmegyében fekvő, az ó-szent-annai 1101. számú tjkvben A+I. 1-9. sor sz. a felvett 1/4-ed külállományu földre, Moldován Jánosné szül. Popovits Mária haszonélvezeti jogának nem érintésével, az árverést 1451 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi augusztus hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Ó-Szent-Anna községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 145 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1901. évi február hó 17-ik napján.

A világosi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,

kir. járásbíró.

955